

BME körkép

Vészjelzés

A Ch épület metróépítéssel kezdődő kalandoz sorsa még mindig nem ért véget. A jelenlegi helyzetről 2009. március 12-én tartottak tájékoztatót a Központi épületben. 4.oldal

Kapun kívül

A vasat mindig ütni kell!

Alapításának huszadik évfordulóját ünnepelte idén a Magyar Mérnöki Kamara (MMK). Ennek alkalmából közös jubileumi megemlékezésre invitálták a K épület dísztermébe a Kamara tagjait, a sajtó képviselőit és mindenkit, akit tevékenységeük valamely formában érint vagy érdekel. 5.oldal

Közélet

Több magyar felsőoktatás létezik

Dr. Fábris Györgyvel, az UnivPress Felsőoktatás-kutató Műhely vezető kutatójával, az MTA kommunikációs igazgatójával beszélgettünk a felsőoktatás, a diploma és a munkaerőpiac kapcsolatáról. 7.oldal

Karrier

Előkelő helyen a Műegyetem

A BME Diákközpontja minden évben felmérést végez az intézményben végzett, frissdiplomás fiatalok elhelyezkedési esélyeiről, aktuális munkaerő-piaci helyzetéről. A legfrissebb tanulmány eredményeiről Szabó Imrével, a Diákközpont igazgatójával beszélgettünk. 8.oldal

Tudomány, technika

Hormonok az ivóvízben?

Az Európai Unió Környezetvédelmi Ügynökségek becslése szerint évente több tízezer új szintetikus vegyület jelenik meg a piacon, melyek a környezetbe kijutva ökológiai és toxikus hatásokat okozhatnak. 12.oldal

1% a BME hallgatóiért

Kérjük Önt, támogassa a Műegyetemi Hallgatókért Alapítványt személyi jóvedelemadójának 1%-ával.

Az alapítvány adószáma:
18036754-1-43

Elúszott lakhatási támogatások

Milliókat bukott az egyetem egy adminisztrációs hiba miatt

Foto: Szabó László

A Műegyetemre érkező hallgatói támogatások egyik legjelentősebb forrása a lakhatási támogatás. A Műhely az EHK-tól úgy értesült, hogy a 2007-es évben az egyetem a jogszabály szerint járó összegnél közel 100 millió forinttal kevesebbet kapott az államtól ezen a címen, ugyanis egy KTH-s dolgozó a jogszabályt nem ismerve elszámolta a lakhatási támogatásra jogosult létszámot. Lapunk a kérdéses juttatás jogi hátterének nézett utáná, és megkérdezte Bohák András EHK elnököt, valamint az ügyben érintett másik felet.

A helyzet megértéséhez fontos alapszinten megismerni a hallgatói támogatások rendszerét. Az egyetemre a pénz normatív alapon érkezik, ami azt jelenti, hogy minden egyes jogcímhez tartozik egy normatíva (pl. az ösztöndíjkeret esetében ez hallgatóinként és évente 119 ezer forint), és egy jogosultsági létszám (pl. ez a 119 ezer forint kb. 15000 hallgató után jár, ugyanis ennyi ember tanul megközelítőleg államilag finanszírozott, napplali képzésben). A bejövő pénz

a kettő szorzata, a példánál maradva a BME-n az ún. hallgatói normatíva értéke (amelyből például az ösztöndíjak, a szociális támogatás, közéleti ösztöndíjak, kari és egyetemi BME juttatások kerülnek kifizetésre) egy évre megközelítőleg 1 785 millió forint.

A Kormány a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes tértésekéről szóló 51/2007. (III. 26.) rendelete világosan leírja, hogy mely hallgatók, milyen feltételekkel kaphatnak bármiféle támogatást a felsőoktatási intézményen keresztül az államtól, és hogy ezeket a juttatásokat mely normatíva terhére kell kifizetni. A támogatás fajtáinak teljes felsorolását végignézve (lásd az 1-es számú ábra) szembetűnő, hogy lakhatási támogatás nem szerepel a listában. A furcsa helyzetnek az az oka, hogy bár az állam lakhatási támogatás normatíviája címen továbbra is juttat pénzt a BME-nek, ennek pénzbeli lakhatási támogatásra való kifizetését a szabályozás megtiltja. Az összeg elhelyett részben rendszeres szociális ösztöndíj kifizetésére, részben

kollégium fenntartásra és felújításra fordítható. A lakhatási támogatás 2007 előtt a felsőoktatásban résztvevő, kollégiumba nem felvett hallgatók egyik fajta támogatásra volt, így a ma még mindig érkező keret meghatározása az ehhez igazodó elvet követi. A hallgatói normatíva példájával szemben a normatíva itt „csak” 60 ezer forint egy fő részére egy évben. A jogosultak számának meghatározása itt igen bonyolult, a törvényben leírtak szerint ez a szám a felsőoktatási intézményben államilag támogatott, teljes idejű képzésben részt vevő hallgatók létszáma, levonva a képzés helyén bejelentett lakcímmel rendelkező államilag támogatott teljes idejű képzésben részt vevők létszámának 95%-át, továbbá levonva a kollégiumi elhelyezésben részesülőket. Tehát a lakhatási támogatásra jogosultak létszáma egyenlő: BME-s nappalis állami finanszírozott képzésben résztvevő hallgatók száma, minusz kollégisták száma, minusz – a BME fővárosi elhelyezkedése miatt – a budapestiek számának 95%-a.

Folytatás a 2. oldalon

Az italautomata fosztogatói

Második alkalommal tettek tönkre ismeretlen elkövetők a H épület italautomatáit, és fosztották ki a gépek perselyét. A bűncselekmény ügyében Csatári Tibort, a Műegyetem Rendészeti Csoportjának vezetőjét kérdeztük meg.

Lapunk információi szerint két gépet törtek fel, és ebből egyet fosztották ki az ismeretlen elkövetők. A gépek nem egyetemi tulajdonban vannak, hanem azokat az egyik üdítő italokat forgalmazó cég üzemelteti. Csatári elmondta, hogy mivel a perselyeket rendszeresen és sűrűn ürítik, ezért a kár nagy részét nem az eltulajdonított pénz, hanem a gépeken okozott kár jelenti, amelynek értéke százezer forint nagyságrendű. Hozzájárult, hogy a készülékek megvédése nem az egyetem, hanem az üzembentartó feladata. Ennek ellenére a biztonsági

szolgálat a jövőben kiemelt figyelmet fordít az automaták folyamatos ellenőrzésére.

Megtudtuk, hogy korábban már sikertűl a biztonsági szolgálatnak tetten érni és elfogni fosztogatókat. Ezt követően hónapokig nem érte támadás az automatakat, egészen az utóbbi időig.

Folytatás a 3. oldalon

Talentum Díjas lett Lukács Ágnes

A Magyar Tudományos Akadémia patinás épületében idén hetedik alkalommal osztották ki a Közép-Európai Tehetségkutató Alapítvány Talentum Akadémiai Díját. Az egyik díjazott intézményünk munkatársa, Lukács Ágnes lett, a társadalomtudományok témaélményében.

A Műegyetem kitüntetettje mellett a díjat idén Bajári Levente balett művész kapta a művészeti kategóriában, az élettudományokban Dr. Kovács Mihály biokémikust díjazták, míg a természettudományi területen Farkas Illés fizikus részesült az elismerésben.

Lukács Ágnestől az interjú során megtudtuk, hogy angol nyelven, könyv formájában megjelent doktori disszertációjával jelentkezett a pályázatra, amelyben a Williams-szindrómával élők nyelvi képességeivel foglalkozott. Ez egy nagyon ritka, jól lokalizálható genetikai rendellenesség, amelynek igen sok következménye van, például az érettelmi fogyatékosság.

Folytatás a 3. oldalon

Elúszott lakhatási támogatások

Milliókat bukott az egyetem egy adminisztrációs hiba miatt

Folytatás az 1. oldalról

Hogy a pontos számokat világosan láthatssuk, az EHK a Műhely rendelkezésére bocsátotta az évenként kétszer elkészített létszámstatisztika táblázat 2007-es és 2008-as példányainak másolatait. Ezek azok a táblázatok, amelyeket az egyetem elszámoláskor az állam felé bemutat.

A kari és összegyetemi szinten elkészített táblázatok pontosan leírják, hogy például hány nappali/esti/levelező/távoktatási tagozatos hallgató van az adott időszakban, ezek közül hányan kollégisták, és hogy az állam által megszabott feltételek alapján, hányan jogosultak a lakhatási támogatásra.

A 2007. évi októberi statisztikában a táblázat szerint a jogosultak létszáma 4 853 fő volt.

Az EHK elnöke szerint ez a szám közel 1300 jogosulttal kevesebb a törvény szerint számított értéknél, mely

a 60 ezer forintos normatívával számolva 80 millió forintos hiány jelent.

A 2008. évi táblázatokból Bohák két példányt küldött, egy javítás előtt

és egy javítás után, ugyanis ebben

az évben az egyetem (2007-hez hasonlóan) elszámolta magát, ám az EHK a keretek osztásánál – tulajdonképpen a vakszerencsének köszönhetően – észrevette a hibát, és jelezte a KTH felé, hogy a számlással valami probléma lehet. Mint kiderült, a hiba oka az volt, hogy a jogosultsági számból, máig tisztázatlan okból, nem csak a Budapesten, de a Pest megyében lakó összes hallgatót is levonták. Így 2008-ban az összes olyan hallgató támogatásra nem igényelték, aki nem Budapesten, de Pest megyében lakik. Így 2008 márciusában a 8256 fős lakhatási támogatásra jogosult létszámból kivonták a 3956 fő kollégistát, és így 4300 főt kaptak. Októberben ugyanezen logika mentén a táblázat 8135 jogosult fő számból kivonta a 4227 kollégistát, így végül 3908-et kapott. Az éves lakhatási támogatás keret tehát 4300 plusz 3908 elosztva kettővel, megszorozva 60 ezerrel, ami összesen 246 millió forint lett volna.

Miután az EHK jelezte, hogy megtállalta a hiba okát, a KTH is újraszámolt, és elkészítette a javított táblázatot,

azat, amelyben már 6071 hallgató jogosult lakhatási támogatásra. Ezzel az adattal számolva a lakhatási keret 364 millió forintra nőtt, így a hiba rejtej maradása esetén az egyetem – és így a hallgatók – újabb, közel 120 milliós forrástól estek volna el.

Az ügyben megkerestük a KTH igazgatóját, Dr. Szabó Mihályt és a KTH-ban dolgozó, táblázatot készítő kollégánőjét, Kissné Terczy Beátát. Dr. Szabó Mihály válaszlelőben úgy nyilatkozott, hogy a témában készülő interjú nem aktuális, ugyanis most folyik az elmúlt két év statisztikájának egyeztetése a GMF-fel. Továbbá a KTH-s kollégánő csak a Neptune lekérdezéseket készíti, nem az Ő feladata az adatok jóváhagyása. Így tehát egyelőre még nincs miről tájékoztatni az olvasókat. Az mindenre Bohák András szerint biztosnak látszik, hogy az összességében közel 200 milliós tévedésért nemhogy fegyelmi eljárás, de komoly vizsgálat sem indult.

SZABÓ ORSOLYA

A hallgatói támogatások típusai

A felsőoktatási intézmény a hallgatói juttatásokhoz rendelkezésre álló forrásokat az alábbi jogcímeken használhatja fel:

- a) teljesítmény alapú ösztöndíj kifizetésére
- aa) tanulmányi ösztöndíj,
- ab) köztársasági ösztöndíj,
- ac) intézményi szakmai, tudományos és közéleti ösztöndíj,
- b) szociális alapú ösztöndíj kifizetésére
- ba) rendszeres szociális ösztöndíj,
- bb) rendkívüli szociális ösztöndíj,
- bc) a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj intézményi része,
- bd) a külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja,
- be) alaptámogatás,

- c) doktorandusz ösztöndíj,
- d) egyéb, a felsőoktatási intézmény téritési és juttatási szabályzatában meghatározott ösztöndíj kifizetésére,
- e) az intézményi működési költségek finanszírozására
- ea) a jegyzet-előállítás támogatására, elektronikus tankönyvek, tananyagok és a felkészüléshez szükséges elektronikus eszközök beszerzése, valamint a fogyatékossággal élő hallgatók tanulmányait segítő eszközök beszerzésére,
- eb) a kulturális tevékenység, valamint a sporttevékenység támogatása,
- ec) kollégium fenntartása, működtetése,
- ed) kollégiumi férőhely bérlese, kollégiumi felújítás,
- ee) a hallgatói önkormányzat működésének támogatása.

Bohák András EHK elnök a hiba felfedezésének konkrét körülményeiről beszélt lapunknak.

Hogyan sikerült észrevenni a KTH által elkövetett hibát?

Az első jel 2007-ben jelentkezett, mikor a Kollégiumok Osztály (KO) minden előzetes jel nélkül mintegy 100 millió forintos méniszban zárt. A BME Szenátusa 2008 áprilisában még külön határozatot javaslatot is elfogadott a helyzet kezelésére. Mivel 2007-ben az államilag támogatott hallgatói létszám az akkor esedékes átsorolások miatt amúgy is drasztikusan csökkent, a hiba sajnos nem tünt fel senkinek – a Hallgatói Önkormányzatnak sem.

A 2008-as táblázatok elkészülte után Rozgonyi Eszter juttatási referenssel áttekintettük a számlákat, és szomorúan láttuk, hogy a lakhatási támogatási keret 2008-ban is nagyon alacsony lesz. Szerencsére tettem egy próbát a

Neptunban – lekérdeztem minden kollégisták, minden a budapestiek számát, és ekkor már látszott, hogy valami nagyságrendileg nem stimmel. Észrevételünk jelezte először a statisztika készítőjének, aki nyugodt szívvel közölte, hogy ő bizony levonta a Pest megyeiek számát is, mivel szerinte ez így helyes. Ekkor fordultam hivatalos levélben a KTH igazgatójához.

Mi lett az elrontott táblázatok sorsa?

A 2007-es elszámolás már több mint egy éve lezárult, az a pénz sosem fog befolyni az egyetemre, pedig a kollégiumi felújítások terén lenne helye annak a 80 millió forintraknak. Csak hogy a nagyságrendeket érzékeltessem, az egyetem a Martos Kollégium teljes ablakcserejére és a vizes blokkok egy részének felújítására költött ekkora pénzt (igaz, OKM támogatással kiegészítve).

A 2008-as évvel kapcsolatban

sikerült kicserélni a hibás adatokat, így megmenekülünk az óriási visszafizetési kötelezettség elől.

Ennek milyen következménye lett?

Tudtom mal semmilyen. Az egyetem operatív vezetői értekezéten felvetettem, hogy ilyen hibáért legalább egy fegyelmit illene indítani, de nem tudok róla, hogy ennek bármilyen hatása lett volna.

Egyébként mire költötték volna el azt a 80 milliót?

Az összeg kollégiumokra fordítandó 70%-át nem csak elköltötték volna, hanem el is költötték, éppen ezért volt az első jel a Kollégiumok Osztály hiánya. A támogatási rendszer ugyanis úgy működik, hogy az év elején az állam minden odaad egy fix pénzt, és az év végén van elszámolás. Ha kiderült, hogy többet adott, mint amennyire az egyetem jogosult, akkor vissza kell fizetni a fennmaradó összeget. Ha

Fotó: Szabó László

kevésnek bizonyult a kapott összeg, akkor az év végi elszámoláskor ad még az állam.

2007-ben az elszámolások miatt vissza kellett fizetni 100 milliót úgy az államnak, hogy annak egy részét az egyetem gyakorlatilag már elköltötte kollégium felújításokra. Így a hiány végül is a 2008-as évet sújtotta, hiszen felújítás helyett a hiány ledolgozására ment a pénz. Ami a másik 30%-ot illeti, azzal az év végi maradvány, így a 2007-es karácsonypénz keret csökkent.

A hiányzó összeget ki fizette ki?

Mire megtörtént a 2007-es elszámolás, már megerkezett a 2008-as támogatás, így a Kollégiumok Osztály maga tudta teljesíteni a visszafizetést. A hiány azonban ettől még hiány marad, azt a pénzt így nem lehetett 2008-ban másra költeni. Az egyetem egyébként a KO segítségére sietett, a helyzetre tekintettel a Szenátus lemondott a saját bevételek (pl. kollégiumi

díjak) után fizetendő egyetemi elvonásról.

A hiány jelentkezett valahol kézzel fogható módon?

Az ügyhöz kapcsolódóan tudni kell, hogy a kollégiumok az állami támogatásból és a kollégiumtól beszedett pénzből éppen hogy csak megélnek, vagyis ki tudják fizetni a dolgozók bérét, a közüzemi számlákat, stb., de felújításra nem igen jut pénz. 2008-ban a hiánynak köszönhetően jóval kevesebb felújítás zajlott – véleményem szerint ez elég súlyos következmény. A pénz 30%-a ráadásul szociális támogatásra fordítandó, így a visszafizetéssel az év végi maradvány („karácsonypénz”) összege csökkent. Bár ennek kiosztása karonként eltérő elvek szerint történik, annyiit elmondhatunk, hogy 2007 végén minden BME hallgató átlagosan 1 500 Ft nagyságrendű összeggel kapott kevesebbet a hiba miatt.

MÚHELY

Felelős kiadó:
Bohák András, Maszlavér Gábor

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Szerkesztők: Nárt Kata, Kovács János • Rovatvezetők: Sneider Zita (BME körkép, bmekorkep@muhely.com) • Néverý Dorottya (Kapui kívül, kapunkivul@muhely.com) • Joó Fruszina (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabados Enikő (Magazin, magazin@muhely.com) • Herczeg László (Technika, technika@muhely.com) • Mádai Adrienn (Sport, sport@muhely.com) • Képszerkesztők: Kiss Imre, Szabó László • Tördelőszerkesztő: Kovács János • Online szerkesztő: Drescher Szilvia • Szerkesztőség: 1114 Budapest, Bartók Béla út 17. (Baross Gábor Kollégium IV. emelet), Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Kara László E-mail: kara.laszlo@sc.bme.hu Tel.: 463-3257, Mobil: 06-70-584-0158, Fax: 463-3839 • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenékként a 7000 peldányban. Inguruines HU ISSN 1589-6668

Egyetemi Hallgatói
Képviselet

Lukács Ágnes, a BME munkatársa Talentum Díjat kapott

Folytatás az 1. oldalról

A fiatal kutató elárulta, hogy azt reméli: most, hogy kapott egy kis nyilvánosságot a nyelvfejlődési zavarok területe, talán több egyetemista érdeklődését is sikerül felkelteni a témaban folyó kutatás iránt.

Mint azt lapunk megtudta, a BME díjazottját nem csak ez az elismerés tartja itthon, hanem számára érdekesek a hazai kutatási területek is. Az anyanyelv elsajátítás és a nyelvfejlődési zavarok vizsgálata területén Magyarországon még nagy adósságok vannak. Még sok a tennivaló, és ez elég motivációt ad. Egyelőre például nincsenek jó tesztek arra, hogy egy adott életkorú gyereknek milyen nyelvi szerkezeteket kellene tudnia, és mekkora eltérésnél van szüksége fejlesztésre.

Zárásként Lukács Ágnes elmondta, hogy a munka gyakorlati haszna mellett legalább olyan erős az elméleti jelentősége is: véleménye szerint a nyelv nem minden más képességünkönél függetlenül fejlődik, hanem rengeteg más funkcióra épül. Hasznos volna tudni, hogy melyikre milyen mértékben.

HUDÁKY ZSUZSANNA

Foto: Szabó Lázár

A Talentum Díjra harmincöt éves kor alatt lehet pályázni. Társadalom-, élet- és természettudományok területén egy-egy személy kapja meg, illetve létezik művészeti kategória is. A pályázás feltétele két akadémikus ajánlása, továbbá vagy egy konkrét termék, például könyv, vagy valamilyen kiemelkedő tudományos eredmény.

Az alapító, Kenyeres Sándor üzletember, elegendően nagy pénzösszeggel járó kitüntetést akart létrehozni ahhoz, hogy a tehetséges fiatalok ne menjenek külföldre dolgozni, hanem itthon kapjanak olyan lehetőséget, ami megközelíti a más államokban szokásos kutatói körülmenyeket. A díj összege ennek megfelelően tekintélyes összeg, húszezer euró.

Az italautómata fosztogatói

Folytatás az 1. oldalról

A rendészeti vezető tájékoztatása szerint a BME épületei éjjel zárva vannak, és azokban csak külön engedéllyel tartózkodhatnak az egyetem polgárai. Az intézmény egész területét ebben az időszakban kutyás biztonsági szolgálat őrzi és ellenőrzi. Ezért a rongálásokat vélhetően a kora reggeli, vagy esti órákban követték el, amikor a kapuk már, illetve még nyitva vannak.

Ezeket a cselekményeket vélhetően olyanok követik el életvitel-szerűen élnek ilyen bűncselekményekből. Ezek a besurranó tolvajok nem feltűnnek, a hallgatókkal körülbelül egkorúak, vagy talán egy kevessel

fiatalabbak is lehetnek. Éppen ezért kiszűrésük nehéz feladat elé állítja a biztonsági szolgálatot.

Csatári Tibor felhívta a figyelmet arra, hogy a tavasz közeledtével ismét veszélynek lesznek kitéve azok a kerékpárok is, amelyeket nem az egyetem által létesített zárt tárolókban helyeznek el. Az intézmény területén öt darab ilyen található.

Kérdésünkre Csatári elmondta, hogy az egyetem a néház gazdasági helyzet ellenére továbbra is folyamatosan fejleszti vagyonvédelmi és biztonsági eszközöket, rendszereit.

SNEIDER ZITA

Szakkollégiumok

ENERGETIKAI SZAKKOLLÉGIUM

Szupravezetés – Dr. Vajda István

Időpont: márc. 24.

Diplomaterv és TDK díjazottak – szakmai est

Időpont: márc. 26.

Bemutatkozik az IEEE – szakmai est

Időpont: márc. 31.

Az előadások este hat órakor kezdődnek, a BME V2 épület 716-os termében.

SZENT-GYÖRGYI ALBERT SZAKKOLLÉGIUM

III. Szent-Györgyi Albert Konferencia – Vegyipar és környezetvédelem

Időpont: március 27. 14:00 -28. 9:00.

Helyszín: K épület 212. terem

Információ: Kovács Ervin (kovervin@yahoo.com)
és <http://szasz.ch.bme.hu/konferencia2009/index.html>

BEST

2009. április 5-ig jelentkezhetsz az Európa különböző műszaki

egyetemein rendezett 1-2 hetes nyári kurzusok egyikére.

A kurzusok listáját megtalálhatod a: <http://www.bestorg.eu/student/courses/coursesList.jsp> oldalon.

2009. március 25-én 18.30-tól a K.I. 52.-ben a nyári kurzusokkal kapcsolatos infóest.

2009. április 16-23. General Assembly (Nemzetközi Közgyűlés)

2009. július 30 – augusztus 11. BEST Budapest nyári kurzusának keretében: You've got the power!

BME OMIKK

A modern képmegjelenítő eszközök

A képcsövektől az LCD és a plasma képernyőn át az oled képernyőig
A kiállítás megtekinthető:

2009. március 5 – április 1. között, BME OMIKK Aula, a könyvtár nyitvatartási idejében (H-P 9-20)

A kiállítás ideje alatt (K-CS 13-17) Mészáros Sándor okl. mérnök, a Kandó Kálmán Főiskola volt tanára igény szerint az érdeklődök rendelkezésére áll.

A kiállítás Mészáros Sándor, Arany-diplomás mérnök az Egyesült Izzó (TUNGS-RAM) volt igazgatója gyűjteményének anyagából készült.

Könyvtári Internet Fiesta

A BME OMIKK idén is csatlakozik a Könyvtári Internet Fiesta rendezvényeihez. A Könyvtári Internet Fiesta 2009. program keretében, szeretettel meghívunk minden érdeklődőt a „Mit kínál a könyvtárrak látogatóinak az internet” című előadásra.

Az előadás során megismерkedhetnek:

- online katalógusokkal (BME OMIKK, MOKKA)
- digitális gyűjteményekkel (MEK, HIK, OSZKDK, stb.)
- adatbázisokkal (EISZ, MATARKA, NAVA stb.)
- egyéb „könyves” információkkal.

Előadás ideje:

2009. március 24-én (kedd) és 26-án (csütörtök), 14 óra

Helye:

BME OMIKK Gazdaság és társadalomtudományi olvasó, K. épület, mfszt. 40.

WIFI használat segítséggel!

Problémád van a BME OMIKK vezeték nélküli hálózatának használatával? Segítünk!

A programot a Könyvtári Internet Fiesta 2009. program keretében szervezzük.

Találkozó:

2009. március 25-én, 14 órakor

a BME OMIKK-ban a Sóhajok hídján.

Hozz magaddal laptopodat (Windows XP szükséges)!

A rendezvényekre regisztrálni a nfriedmann@omikk.bme.hu címen lehet.

Nyelvi kredit tárgyak

alapképzésben résztvevő hallgatóknak

Elsősorban középfokú komplex (régi „C” típusú) nyelvvizsgával már rendelkezőknek, vagy nyelvvizsgával még nem rendelkező, de legalább a középfokú nyelvvizsga szintet megközelítő nyelvtudású (ld. nyelvi szintmérő teszt) hallgatók számára ajánljuk az alábbi tárgyakat, amelyek minden tanév elején indulnak. A nyelvi kredit tárgyainak heti egyszer kétórásak, teljesítésük 2 kreditpontot ér.

Bővebb felvilágosítás:

Szatmári Gabriella, telefon: 463-3142, email: szgabi@nyi.bme.hu

TANTÁRGY NEVE	RÖVID LEÍRÁSA
Műszaki nyelv angol, francia, magyar, német, olasz és orosz és spanyol nyelven*	A tantárgy célja a műszaki tudományos nyelv funkcionális használatának stilisztikai és szövegalkotási – szóhasználati, grammatai és mondattani – sajátosságainak megismerése. A hallgató jártasságát szerez műszaki témakörökben szakszövegek olvasására és jegyzetelésére irányuló készség, a hallás utáni értés, továbbá az íráskészség (fordítás, rezümé, vázlat), valamint a beszédkészség (referátum, vita, érvelés) fejlesztése terén.
Kommunikációs készségfejlesztés angol, francia, magyar, német, olasz, orosz és spanyol nyelven*	A tantárgy célja az idegen nyelvű kommunikációhoz és az idegen nyelven folytatott tanulmányokhoz szükséges szóbeli készségek (érvelés, hozzászólás, előadások tartása) és az írásbeli készségek (jegyzetelés, összefoglalás, beszámoló, tömörítés) fejlesztése. A kommunikációs feladatok megoldását autentikus minták és audio vizuális tananyagok segítik.
Kultúraközi kommunikáció angol, francia, magyar, német, olasz, orosz és spanyol nyelven*	Anyanyelvi és célnyelvi közösségek kultúrája közötti hasonlóságok, különbözők tudatosítása, célnyelvi kultúra/kultúrák iránti érzékenység kialakításával a tantárgy elősegíti az interkulturális kompetencia kialakítását és fejlesztését, kulturális szempontból megfelelő viselkedésformák repertoárjának bővítését. A tantárgy nagyban elősegíti a hallgatói mobilitási programokban való eredményes részvételt.
Menedzserkommuni- káció angol, francia, magyar, német, olasz, orosz és spanyol nyelven*	A tantárgy célja az eredményes mérnök-menedzseri tevékenységekhez szükséges idegen nyelvi készségek és gyakorlat kialakítása az üzleti nyelv szerkezetének és jellegének megfelelően.

*a csoportok nyelvenként minimum 10 fővel indulnak

Vészjelzés

A Ch épület metróépítéssel kezdődő kalandos sorsa még mindig nem ért véget. A jelenlegi helyzetről 2009. március 12-én tartottak tájékoztatót a Központi épületben.

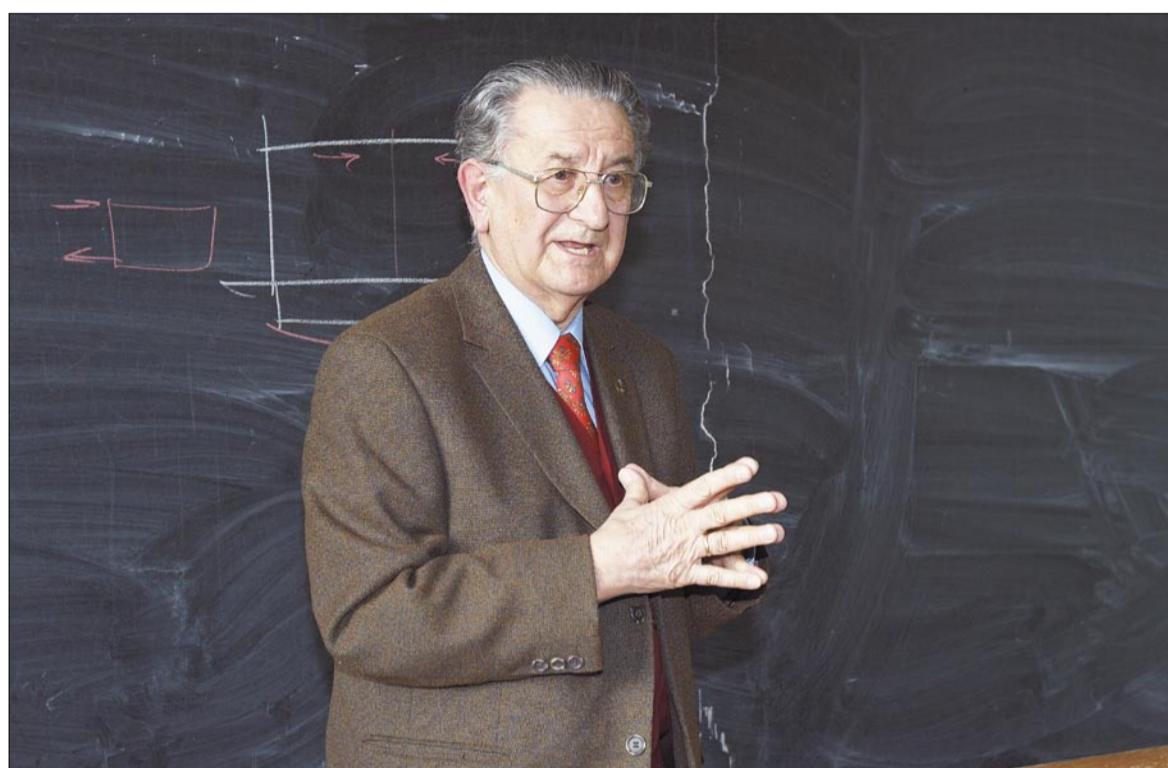
Az eseményen felszólalt Dr. Farkas József a Geotechnikai Tanszék vezetője, és Dulácska Endre a Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék professzora. A résztvevők közül sokan saját

bőrükön tapasztalják napról-napra a repedések növekedését. Ismert tény, hogy az egyetemi épület fokozott süllyedését a készülő 4-es metró fúrópajzsa idézte elő. Mára a Szent Gellért téri megálló fele készült el. Lapunk információi szerint a létesítmény eddig 58 millimétert süllyedt a talajba. Az előrejelzések szerint, amíg a pajzs el nem hagyja a területet, addig további öt milliméterrel kerülhet lejjebb

az épület, illetve a Duna visszahúzódása további ugyanennyi millimétert jelenthet. Ezzel az összes süllyedés elérheti a 65 millimétert, amely hármas szintű vészhelyzetet vonna maga után.

A tájékoztatón elhangzottak szerint a vészjelzés azonnali kitelepítést is jelenthet az épületből, amennyiben a folyamatban gyors romlás következne be. Az előadók szerint a vészhelyzet lehetőségét komolyan kell venni, és még márciusban újra hallható lesz az épületben a riasztás, az előre megadott héten, páratlan napokon.

Fotó: Kiss Imre

A fórumon jelenlévőket leginkább az foglalkoztatta, hogy meddig fog még elhúzódni az építkezés, mikor kezdik el renoválni a termeket és a lépcsőházat. Farkas József szerint a fúrás május környékén indul tovább a pesti oldalra, és ezek után még tíz milliméter süllyedés következhet. A 75 milliméteres határ átlépése komolyabb bajokat nem okozhat, de a rések az épületben nagyobbak lesznek. Hozzátette, hogy az épület összeomlása teljesen kizárátható. A falak vastagak, a téglá minősége pedig jó, ezért mindenkorra a burkolatot és a lépcsőház pilléreit kell rendbe hozni. Elmondta, hogy a felújítási folyamatok leghamarabb másfél év múlva kezdődhettek, de ez a jelenlegi gazdasági helyzet miatt, valamint az egyetem és a metró építő vállalat megállapodásai következtében tolódhat.

Mindenki felmerülhet a kérdés, ha ennyire rossz az épület helyzete, akkor miért itt kellett a metróvonalnak haladnia? Nos, az eredeti 4-es földalatti tervei szerint az útvonal a Bartók Béla

út alatt húzódott volna. Az idők során különböző politikai, társadalmi és gazdasági tényezők miatt került a mostani helyre. A létesítmény megerősítése korábban is felmerült, de a 800 milliós költség miatt nem valószínű, hogy erre egyhamar sor kerülne. A metrómegálló teljes elkészülte után már 60 centiméteres vasbeton burkolat lesz a talajban, melyet gyakorlatilag semmi nyomhat össze.

A Ch épületet eddig is érték megpróbáltatások: az elmúlt 105 évben az intézmény eme részének a történelme billenéssel, kupola hiánnyal, újabb emelet ráépítésével tarkított. A további süllyedésre számítani kell, de az összeomlás és bontás eshetősége kizárt. Az elhangzottak alapján tehát semmi katasztrófára nem kell számítani.

A fokozott nyilvánosság azonban jót tesz az egyetemnek. Az építettő hamarabb válaszol a levelekre, és a renoválás is előbb kezdődhet meg.

TÉTÉNYI JÚLIA

**MEGÉRKEZETT
A SZÍNEK ÉVSZAKA!
TAVASZI SZÍNKAVALKÁD
A MŰEGYETEMI
AJÁNDÉKBOLTBAN**

NŐI PAMUTPULCSIK, PÓLÓK ÉS
TRIKÓK +400 Ft-tól

AJÁNDÉKTÁRGYAK

LOTTO **TOTO** **BKV Zrt.** **MÁV**

**GOLDMANN György tér 3.
Nyitva tartás: 7:30 – 16:30 (MÁV jegyértékesítés kibővített nyitvatartással)**

MŰEGYETEMI AJÁNDÉKBOLT

Egységes Budapesti Bérlet

2009 januárjától bevezetik az Egységes Budapesti Bérletet, amely a BKV, a Volánbusz és a MÁV Start összes vonalára, szolgáltatásara érvényes. Nem kell többé plusz jegyet vásárolni a város-határon belül vasúti és Volán-járművek használatakor a BKSZ-bérlettel rendelkezőknek.

Az új szabályozással megszűnt az önálló BKV-bérlet, helyette Budapesten belül egységes koncepció jött létre. A Havi Budapesti Bérlet ára tanulóknak 3550 forintra emelkedett az előző 3250 forintról. Sokaknak előnyt jelent, hogy nem kell plusz jegyet váltaniuk; viszont kilenc százalékuk számára, akik nem használják ki maximálisan ezt a lehetőséget, hátrányos a „rejtett” áremelkedés. Fontos lépésnek számít azonban az újítás a főváros és a közép-magyarországi régió integrált közösségi közlekedési rendszerének létrehozásában.

A változással az utasok által igénybe vehető kapacitás bizonyos esetekben bővült, így csökkent a járatok túlzsfoltssága és rövidült az utazási idő is.

DEÁK LILIÁNA

Szakmai elismerés a Műegyetem lapjának

Az idei országos Felsőoktatási Média Konferencián az Év Hallgatói Újságírója és az Év Írása (riport kategória) díjat vehette át Balog Dániel a Műhely lap újságírója, valamint a Hallgatói Újságírást kitüntetésben részesült Szabó Zsolt főszerkesztő.

A díjátadón Hornyák Tibor a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtóegyesületének elnöke méltatta azt a színvonalas szakmai munkát, amelyet a Műhely szerkesztősége végez. Szabó Zsolt főszerkesztő köszönőbeszédében hangsúlyozta, hogy a Műhely a hallgatói lapok között egyedülálló módon nem csupán az egyetemi hírekkel foglalkozik, hanem olyan közéleti és társadalmi problémákat is felvet, amelyek az olvasóikat, mint magyar állampolgárokat érinthatik. A felsőoktatási intézményi lapokra egyre nagyobb felelőség hárul, hiszen a hallgatók ha más lapot nem is, de azt ami nekik szól, biztosan elolvasnak. Így ezeknek az újságoknak nagy részt kell vállalniuk a hallgatói réteg tájékoztottságát célzó sokréti munkából.

Az ünnepségen még másik öt díjat adtak át különböző kategóriákban: a Pro Sperare díjat, az Év Írása díjat (interjú, publicisztika, kritika kategória), az Év Fotója díjat (Portré, Művészet és tudomány kategória), a Pál Imre-emlékdíjat és az Év Campus Honlapja díjat.

...és az ötödik napon okosodjatok!

A kormány újabb válság-kezelési ötlettel állt elő a gazdasági recesszióban átmenetileg termeléscsökkenésre kényszerű cégek számára: a négy naposra rövidített munkahetet egy kötelező oktatási nappal egészítének ki. Az ötödik nap munkabérét a szokásos juttatások legfeljebb 80%-áig, de maximum a minimálbér kétszereséig az állam átvállalná. Erre uniós forrásokból húszenyiárd forintot különítené el. A képzési idő bérfejedeletére, a vállalati oktatási program kidolgozásával, a munkaügyi központok rendszerén keresztül pályázhatnak a munkáltatók.

NÉVERY DOROTTYA

Prof. dr. Martin Winterkorn, a Volkswagen AG igazgatótanácsának elnöke előadást tart a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

Elektromos meghajtás címmel.

Időpont: 2009. április 2.
Helyszín: I épület, IB026-os terem

Program:

- ▶ 10.00 – 10.45 Az előadás első része
- ▶ 10.45 – 11.00 Szünet
- ▶ 11.00 – 11.45 Az előadás második része
- ▶ 12.00 – 13.00 Ebéd

Az előadáson való részvételhez regisztráció szükséges.
Kapcsolattartó: Rónaszéki Balázs. A részvételi szándék jelzéséhez kérjük, írják meg nevüket, szakukat és évfolyamukat a balasz.ronaszeki@audi.hu címről
Az előadás német nyelven hangzik el, a résztvevők számára szinkrontolmácsolást biztosítunk.

Bővebb információ: www.audi.hu/karrier

Haladás. Karrier. Audi. www.audi.hu/karrier

A vasat minden ütni kell!

Alapításának huszadik évfordulóját ünnepelte idén a Magyar Mérnöki Kamara (MMK). Ennek alkalmából közös jubileumi meglemezkezésre invitálták a K épület dísztermébe a Kamara tagjait, a sajtó képviselőit és mindenkit, akit tevékenységeük valamely formában érint vagy érdekel.

„Kedves Barátaim! Ahogy húsz ével ezelőtt, úgy most is tegezni fogom a társaságot”. – kezdte beszédét Dr. Hajtó Ödön, az MMK

Magyar Mérnöki Kamara

1867-ben megszületett a Magyar Mérnök Egyesület, a Magyar Mérnöki Kamara elődjeként. Az MMK 1989-ben alakult újjá Budapesten, majd 1996-ban a tervező és szakértő mérnökökről és építészekről szóló törvény a Mérnöki Kamaráról köztülette nyilvánította.

Az MMK ellátja a törvényben előírt olyan köztületi feladatait, mint a mérnökök tervező és vezető tervezői minősítése, szakmai érdekképviselet biztosítása tagjai számára.

egykor elnöke és alapító tagja. Először a húsz évvel ezelőtti megalakulásról beszélt. Elmondta, hogy egy olyan korban jött létre a szervezet, amelyre nagy politikai aktivitás volt a jellemző. A mérnöktársadalom egy része úgy érezte, részt kell vennie a demokratikus átalakítás folyamatában.

A cél az volt, hogy egy kamrai törvény szülessen, de a kormány-váltások során ezt a törekést hol előrébb valónak hol kevésbé fontosnak ítélték meg az illetékek. Ezért a megalakulás egészen 1996-ig várattott magára, amikor végre létrejött a törvény, a tervező és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról.

„De ami talán még ennél is fontosabb, hogy sikerült egyben tartani a mérnöktársadalmat egy szétszakadt országban, ugyanis a Kamara

nem vesz részt abban a politikai megosztottságban, amely a jelenlegi Magyarországot jellemzi” – szögezte le Hajtó. Eredményként értékelte, azt is, hogy egységes regisztrációs és továbbképzési rendszert hoztak létre, illetve szakmai lapot alapítottak; tanfolyamokat és sikeres rendezvényeket szerveztek.

Hajtó végül a Kamara két lehetséges jövőbeli útjáról beszélt. Eszerint az MMK vagy megmarad azon az

úton, ahol most jár, azaz egy jó működő akkreditációs és továbbképző intézetként, vagy pedig részt követel magának a közéletben és kivíja a társadalmi elismertséget, minden szinten.

Erre a kérdésre a választ a mérnöktársadalomra bízva fejezte be beszédét.

SZABÓ ORSOLYA

Egyre nagyobb méreteket ölt a bűnözés az országban – cikkeznek a lapok, olvasható az internetes portálokon, nyilatkozzák politikai pártok szintjén, sugározza a TV és a rádió. A bűnesetek gyakoriságára vonatkozó különféle statisztikai adatokat az ország vezetői és a média különbözőképpen tálalják. Ezeket a számokat arra használják fel – a maguk szája íze szerint –, hogy saját álláspontjukról meggyőzzenek minket, állampolgárokat.

Marian Cozmát az MKB Veszprém kézilabdázóját egy mulató előtt meggyilkolták. Ophélie Bretnachert, a Budapesti tanuló francia lányt tavaly decemberi eltűnése után idén februárban holtan emelték ki a Dunából. Egy csepeli iskolában meggyilkolták Papp László igazgató-helyettesét és Takács József intézményvezetőt.

Ez csak három gyilkossági eset (A francia diáklány erőszakos halála még nem bizonyított.) azok közül, amelyekről az utóbbi évben értesülni lehetett. Emellett többek közt bankrablásokról, bolti lopásokról és egyéb csalásokról, garázdálkodásokról is lehetett hallani. A paletta rendkívül változatos az elkövetők nemét, életko-

Fotó: Kiss Imre

rát, társadalmi, vallási, etnikai hovatartozását, foglalkozását, bűncselekmény típusát stb. illetően. Egy KSH felmérés szerint országos szinten az elmúlt években nincs lényegi

különbség a bűncselekmények számát illetően. Azt azonban minden felmérés vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy az elkövetett bűncselekményeknek kis része jut a rendőrség

tudomására, így a valós események csak egy része kerül felderítésre és indul a tettesek elleni eljárás. Mivel a látszólagos igazság kizárolag nézőpont és megfogalmazás kérdése, a

statisztikai adatok szerint ezért közéleti szereplők, egyéni és szervezeti szinten más és más szempontokról próbálják a társadalmat meggyőzni. Ilyen jellegű kezdeménye-

zés a Bűntető Törvénykönyv szigorításának javaslata. Eszerint az USA-ban már létező, úgynevezett három csapás elvét beillesztenék a magyar jogrendszerbe. Az USA-ban alkalmazott szabályozás szerint, aki súlyos vagy erőszakos bűncselekményeket követ el, és ezt visszaesőként három alkalommal megteszi, az automatikusan életfogytiglanira ítélező. A javaslat megeszti a közvileményt. Az Index.hu internetes hírportálnak Draskovics úgy nyilatkozott, hogy a bűncselekmények száma „örvendesen, jelentősen, mintegy húsz százalékkal csökken”, amely szerinte jó hír, és a „jogállam megerősödését tükrözi.” Draskovics szerint gyögyír lesz a problémára annak a célaknak ez elérése, mely szerint nagyobb rendőri jelenlétet kell biztosítani ott, ahol szükséges. Lapunknak kriminálpszichológus és közigazdász-szociológus nyilatkozott arról, hogy az etnikai csoportok bűneseteinek reflektorfénybe kerülése mivel magyarázható, a közéleti szereplők bűnelkövetései minden módon hatnak, és valóban megoldást jelenthet-e bizonyos esetekben a fokozott rendőri jelenlét.

KISS LÍVIA
SZABÓ ORSOLYA

SZAKÉRTŐK A TÉMÁRÓL

Dr. Boros János kriminálpszichológus

Ön szerint igaz az az állítás, hogy az elmúlt időszakban megnőtt a bűnelkövetések száma, illetve azok mértéke? Ha igen, akkor mivel magyarázza ezt a jelenséget?

A statisztikák szerint az elmúlt tíz évben jelentősen csökkent a bűncselekmények száma Magyarországon (1998: 600 000; 2007: 426 000). Ez a szám azonban csak a jogerős bírói ítéletal lezárt ügyeket tartalmazza. A valóságban jóval több bűneset történik, amely nem jelenik meg a statisztikában, részben, mert a károsult nem tesz feljelentést, másrészt pedig magas az ún. szabály-sértési határ (20 000 Ft). Ennek következetében, ez alatti értékű vagyoni bűnesetekben nem indul nyomozás, csak szabály-sértési eljárás, ami természetesen nem kerül be a statisztikákba. A kriminológusok szerint az egyes cselekmények fajták latenciája, azaz rejte maradása igen magas, 10-szeres a például a vagyon elleni eseteknél ez az arány akár

50-szeres is lehet! Ez utóbbiak számának növekedése elsősorban a szegénység, munkanélküliség, gazdasági válság triumvirátusának köszönhető. Az erőszakos cselekmények esetében pedig a rossz szocializáció, gyenge viselkedéskontroll játszik szerepet.

Mivel magyarázható ez a deviáns viselkedés? A szegénység motiválja az elkövetőket, netán nem tudnak megfelelő társadalmi státust teremteni maguknak, és ezzel próbálják kompenzálni ebből származó hátrányait?

A bűnöző magatartásnak nagyon sokféle magyarázata van, genetikai, biológiai, etológiai, evolúciós, szociológiai, pszichofiziológiai, pszichológiai, kulturális stb.

A médiában egyre több korrupciós esetről hallunk, ahol gazdasági és politikai vezetők bűncselekményeket követnek el. A bűnözök számára ez „felmentésként” szolgálhat?

Természetesen, a kezdő bűnelkö-

vetőknek, de a haladóknak is meg kell birkóznuk az ún. „bűnös-ség problémával”, amelynek során csökkentik morális felelősségeiket az elkövetett cselekmény irányában. Ezzel mérséklik a szorongásuk, nő az önbizalmuk, amivel jobban beilleszkednek a börtönben, jobban elviselik annak nehézségeit. Ugyanakkor ez elősegíti a bűnözői identitás kialakulását, ami azt jelenti, hogy pl. a tolvaj nem bűnnek tartja a lopást, hanem legális, csak kicsit veszélyesebb üzletnek. Ebből a szempontból kapóra jönnek a politikusok által elkövetett cselekmények, amik segítenek a bűnözöknek felmenteni önmagukat, mondván, hogy „én kevesebbet loptam, mint ők”.

Mekkora annak az esélye, hogy a gazdasági válság hatására – mivel egyre nehezebb a biztos megélhetés megtérítmése –, továbbra is növekedni fog a bűncselekmények száma? Ha nem történnek hathatós intézkedések, akkor biztos, hogy növekedni fognak.

A média mennyire túlozza el az egyes esetekről szóló híreket és ezek hogyan hatnak a TV nézőkre?

A média minden előzőben valamit, vagy politikai okokból, vagy pedig egyszerűen el akarják adni magukat. Ez azonban nagyon veszélyes is lehet, mert fokozhatja a lakosság felelmét a bűnözéstől, vagy egyes csoportokat túlságosan negatívvá színben tüntet fel, esetleg éppen ellenkezőleg,

megpróbálja felmenteni őket, ami újabb problémákat okozhat.

dr. Jankó Béla közgazdász-szociológus

A bűncselekmények számának emelkedése számos okból fakadhat, melyek ezek?

A nemzetközi elemzések, azt mutatják, hogy akár az erőszakosságra, akár a szegénységi helyzetre vonatkozó kép sokkal nagyobb változékonyságot mutat a tömegkommunikációban, mint a valóságban. A hosszú távú tendenciákat tekintve valójában egyre kevésbé erőszakosak például a nyugati társadalmak és csak az érzékenység nő folyamatosan.

A televízió hogyan találja ezeket a híreket? Túlzás, hitelesség, szennációkeltés a cél?

A helyzet az, hogy a média szennációra utazik. Egy vizsgálat során, újságok képszerkesztőit szembesítették azzal, hogy milyen fotókat tesznek be a lapjukba. Ők maguk csodálkoztak a legjobban, mennyire torzít a saját szerkesztési gyakorlatuk. Nem könnyű belülről észrevenni, milyen hatással van az olvasóra egy adott kép, vagy egy hír hogyan kötnek össze az emberek a saját tapasztalataikkal. Talán javíthatná az emberek biztonságérzetét, ha a rendőrségi akciókat a sikeres oldalukról mutatnának be, nem csak az kapna nagy hangsúlyt, amikor a baltás gyilkos kettészelt valakit.

„Határozott fellépés; ahol szükséges, láthatóbb, nagyobb jelenlét” – foglalta össze a kormány tervezett intézkedéseit a rendészeti miniszter. „Teremtse meg a rendőrség a feltételeit, hogy a polgárok nyugodtan alhassanak, a bűnözök pedig féljék a rendőrséget”

– határozták meg a célokat. Mennyiben jelenthet megoldást a problémára a rendőri jelenlét erősítése?

Bizonyos településeken, ahol gyakoriak a bűncselekmények, pozitív hatása lehet. Utcaán elkövetett vétségeknél segítséget jelenthet a hatóság helytállása, így javulhat a biztonságérzet.

Fotó: Schunk Szabolcs

Elképzelhető, hogy minél radikálisabb eszközökhez nyúl a rendőrség, annál radikálisabb bűncselekményekre kerülhet sor?

Van olyan szociológiai elmélet, amelyik azt mondja, ha kisebb súlyú kihágásoknál is keményen lépnek fel, akkor az csökkentheti a nagyobb súlyú bűncselekmények számát is. Ugyanakkor ismert olyan tézis, ha a rendőrség erőszakos és kifejezetten csoport specifikus, akkor azok kollektíven védekezve válaszolnak, illetve nem bíznak meg a rendőrségen.

Több magyar felsőoktatás létezik

Dr. Fábri Györggyel, az UnivPress Felsőoktatáskutató Műhely vezető kutatójával, az MTA kommunikációs igazgatójával beszélgettünk a felsőoktatás, a diploma és a munkaerőpiac kapcsolatáról.

Az Aktív Szemeszterben megjelenő publicisztikájában a következőket írta: „A diplomások annál esélyesebbek, minél alaposabb és sokoldalúbb képzést kapnak, ami több időt és oktatót igényel. A költségvetési hatékonyság szószóló a rövidebb képzési időt és a minél előbbi munkába lépést szorgalmazzák.” Ön szerint feldolható-e ez az ellentmondás? Egyáltalán ellentmondásról van-e szó?

Ellentmondás, amennyiben abból a fikcióból indulunk ki, amely sajnos húsz éve uralkodó hazánkban, nevezetesen hogy egy monolit magyar felsőoktatás van. Viszont, ha számot vetünk azzal a realitással, ami egyre nyilvánvalóbb már mindenki számára, hogy több magyar felsőoktatás is létezik, akkor nem az. Az alapfunkciókban, a tudásanyagban differenciáltak az intézmények. Ha komolyan vesszük, hogy az egyetemek és főiskolák tudás-hoz kapcsolódó misszióval rendelkeznek, és az átadott tudás jellege, mélysége, elsajátítási igénye különböző, akkor az intézményeknek is annak kell lenniük.

Egészen más a funkciója egy kisváros kis főiskolájának, ami alapvetően a helyi-regionalis képzési igényeket és értelmiségi létfelét szükségleteit elégíti ki, mint egy, reményei szerint, a világpiacon „termelő” kutató-egyetemek. Vannak olyan területek is, ahol gazdasági-társadalmi és egyéb érdekek fűződnek ahhoz, hogy mielőbb, igen gyorsan elsajátítható, egyszerűbb rutinokat tartalmazó tudássegységekkel felvértezve viszonylag sokan kerülnék a munkaerőpiacra. Ugyanezt az igényt megfogalmazni, például az orvosi képzéssel szemben, elég kockázatos lenne... Az

ellentmondás feloldásához a funkciókat kell világosan szétválasztani. Vizsgáljuk meg az egyes szakágak helyzetét, a velük szemben támasztott kívánalmakat, és ami a legfontosabb, annak a tudásbázisnak bennük, nem érdemes összemérniük magukat olyanokkal, nem versenytársaik.

Mennyire van erre hajlandóság az illetékesek körében?

Kérdés az, kit tekintünk illetékeseknek. Az első számú illetékesek szerintem az egyetemi, főiskolai polgárok. Itt lenne az ideje, hogy a magyar egyetemi közösség visszavegye saját kezébe a felsőoktatási politika meghatározását. Ne csak védekezzen, hanem kezdeményezzen is! Ők tegyenek ajánlatot az ágazati irányításnak, a gazdasági és társadalmi partnereknek. Második számú illetékes a sajtó. A magyar nyilvánosságban az egyetemek nem kapnak megfelelő hangsúlyt; rendkívül keveset tudunk róluk. Az ágazati irányítás lehetne a harmadik számú illetékes, de Magyarországon a mindenkor kormánynak annyira kicsi az érdek- és értékérvinyesítő ereje a felsőoktatás területén, hogy nem annyira hatásos szereplő, mint lennie kellene. Ha meg is alkotnak egy törvényt, akkor a magyar felsőoktatás nem tartja azt be. Számos példa bizonyítja ezt. Az egyetemi autonómiát – amit egyébként nagyszerű, támogatódó elvnek tartok –, kissé sajatosan értelmezik náunk. Az elemi jogszabályi fegyelem sem érvényesül, de ez magyar társadalmi tradíció...

Az előbb említett illetékeseknek kell tehát végiggon dolni, hogy a munkaerőpiac igényei, az annak megfelelő diploma mit is jelent, s

aztán a saját képzési profiljukat ehhez kell alakítani.

Be fogja látni egy vidéki főiskola a differenciálás szükségességét?

Szerintem már be kellett látnia. Azért kezdtünk el differenciált egyetemi, felsőoktatási rangsorokat készíteni, hogy ezt kommunikáljuk az intézmények felé. Hogy tudatosításuk bennük, nem érdemes összemérniük magukat olyanokkal, nem versenytársaik.

Egyérművű kell tenni, egy

vidéki főiskola, semmivel sem kevésbé fontos vagy kevésbé értékes, mint mondjuk a BME vagy az ELTE, csak más a funkciója. A másik ösztönző a finanszírozásban és a telje-

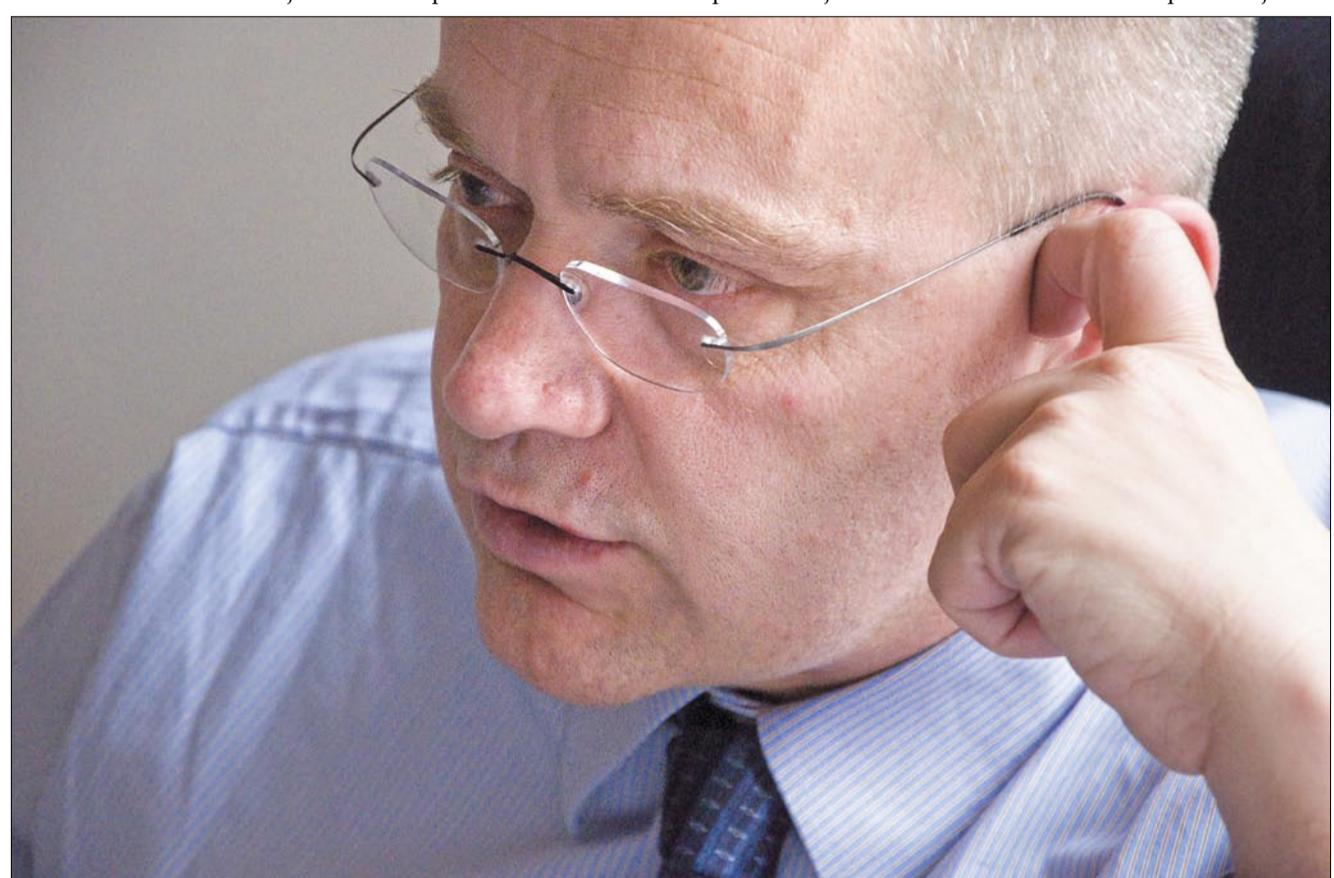
volt a fogadtatása. Érződött, hogy ez számukra is fontos, hogy járható útnak tartják. Ám amikor az egységes rektori konferencia tagjaként nyilvánultak meg, már másképp fogalmaztak...

Ugrásszerűen megnőtt az utóbbi években a diplomások száma. Ön szerint ez gondot jelent?

A statisztikák azt mutatják, hogy még mindig hátról különgünk a diplomások arányát tekintve. Szerintem nem túl sok a diplomás itthon. Mihez

sabbá, értékesebbé tennének a képzéseket. Miért nem várnak el több munkát az oktatónaktól, nagyobb teljesítményt a hallgatóinktól? Miért nem alakítjuk úgy a normatív finanszírozás rendszerét, hogy ha valaki nem felel meg, akkor azt megbuktatják és kirúgják? Ez a világ sok egyetemén működik. Az intézménynek sem lehet érdeke, hogy magas tandíjat fizető, de gyenge teljesítményt nyújtó hallgató bent tartson a képzésben és diplomát adjon neki. Azzal

mákkal szemben kritikaként az szokott elhangozni, hogy bizonyos általános tulajdon-ságokkal nem bírnak a végzettsétek. Egy felsmerésből kiderült, hogy a munkaadóknak a következő igényeik vannak a végzettsékkel szemben: nyelvtudás, informatikai ismeretek, menedzsment képességek, és számos olyan nem mérhető tulajdonság, mint a lojalitás, kreativitás, csapatmunkára való készség, stb. Ezek egyébként tipikusan az értelmiségi habitushoz kapcsolódó jellem-

sítményelvárásokban megjelenő különböző lehet, ami az ágazatirányítás felelőssége. Végezetül a helyi döntéshozóknak, értelmiségnak kell magáénak éreznie azt az intézményt. Így elképzelhető, hogy az anyagi tehervállásában is nagyobb szerepet vállalnak majd.

Hogyan fogadták az intézmények ezt az elképzést?

Érdekes volt, hogy mikor külön-külön beszélünk a rektorokkal, rendkívül pozitív

képest lenne túl sok? Szinte ugyanez a vita zajlott a hatvanas években az érettséggel kapcsolatban is. Ellenérvként sokszor hallani, hogy egy diplomás kénytelen taxisofőrnek állni, mert nem talál más munkát. Ez azonban nem új keletű probléma, már a nyolcvanas években is létezett, csak akkor a tanári diplomás benzinkutas volt az elrettentő példa. Pedig nyilván minden lesznek, olyanok, akik kiszorulnak a diplomás állásokból. Sokat segítetné, ha tartalma-

árt magának a legtöbbet, ha gyenge diplomást enged ki. Ez morális kérdés is, vagy legalábbis annak kellene lennie. Nyilván továbbra is lesznek alibi szakként károztatott képzések, de az, kinek fáj, ha a legtöbbje már most is fizetős? Ha nem az, akkor pedig tegyük azzal!

Ezek szerint nem hígult fel a felsőoktatás?

Ha húsz évvel ezelőtt egy korosztálynak a töredéke kerülhetett be, akkor nyilvánvaló módon az átlag kiválóság magasabb volt. Igaz ha az átlagot nézzük, akkor persze, felhígult. A korábban bekerült kitűnők most is bekerülnek, viszont most a régebben kiszorult, de ugyanúgy kiváló diákoknak is jut hely. És igen, most felvesznek olyanokat is, akiknek régen esélye sem lett volna, ők pedig lejebb viszik az átlagot. De a kiválóságot ez nem szünteti meg. Itt van szerintem a logikai bukfenc.

A kiválóság alapanyaga, a kiváló hallgató ugyanúgy ott van, teljesíthet, nagy eredményeket mutathat fel. Az átlagszínvonal csökken, de kit érdekel? Nem átlagdiplomákat adunk! A felsőoktatásnak nem normatívában, összvonásokban és számokban kellene gondolkoznia, hanem kiválóságokat kitermelni, képezni, elismerni.

Mit gondol, mennyire piacképes a hazai diplomák?

Az egyes megszerzett diplo-

zók. A felsoroltaknak szerencsére egyre inkább megfelelnek a végzettsékek. Egyes területeken viszont komoly minőségi problémák vannak, nevezetesen a természettudományos és a pedagógus képzésben, annak ellenére, hogy kiváló oktatási-kutatási bázisaink vannak. Itt a hallgatókkal szembeni bekerülési szintek túlságosan alacsonyak lettek, ezen feltétlenül változtatni kell!

Mi a véleménye a nemzetközi rangsorokról?

Alig felelnek meg komoly módszertani igényeknek, szempontrendszerük elnagyolt és nem jól használható. Az évtizedekkel korábbi Nobel-díjasok vagy felemásan értelmetlenné váltak a publikációs indexek alapján miért kellene most előrébb kerülnie a rangsorban egy intézménynek?

Sokszor hallani, hogy a munkaerőpiac és a felsőoktatás között nincs aktív, napi kommunikáció. Ez így sommásan csak egy mitosz. Régen is közel volt egymáshoz a két terület, ma is, a hiányosság a formalizáltsgág elégletelessége. De például a reálképzések oktatói gyakran vállaltak és vállalnak szerepet a gazdaságban. A multik felügyelő-bizottságaiban egyetemi professzorok ülnek. Cégek tanszékeket alapítanak, vezető szakembereik tanítanak. Kellhet-e ennél közvetlenebb kapcsolat?

JAKAB JUDIT

Foto: Kasimova Lena

Ha gond van, segítenek

A műegyetemi gólyák az első közös egyetemi séta alkalmával megismerkednek az alma mater épületeivel, szolgáltatásával, és igyekeznek megtanulni, hogy mit, hol találnak meg. A kíváncsibbakat elkalauzolják többek között az R épületbe is, ahol a KTH és az R-Klub mellett megtalálják a Támpont Irodát is. Itt dolgozik Richter Júlia pszichológus, aki a különböző élethelyzetekből adódó nehézségek megoldásában nyújt segítő kezet a hozzá fordulóknak.

A szervezet ifjú munkatársa az ELTE Pedagógia és Pszichológia Karán végzett. Négy évig önkéntesént részt vett a Kortárs Segítő Csoport munkájában, ahol szupervízor felügyelete mellett foglalkozott diáktanácsadással. A diploma megszerzését követően a Támpont Irodában 2008 októberében vette át a stafétát elődjétől.

A BME-n már több mint tíz éve működik ilyen jellegű segítségnyújtás, amely minden műegyetemi hallgató számára ingyenes. Az interjú során megtudtuk, hogy a diákok a legkülönfélébb problémákkal jönnek ide, gyakorlatilag mindenkel, ami egy fiatal felnőttel előfordulhat: szorongás, depresszió, függőségek, szexuális problémák stb. A terapeuta kevés konkréatumot árult el, mivel a foglalkozások teljes mértékben anonimek, és a pszichológust köti a titkoltási kötelezettsége. Hozzátette, hogy a hallgatókat érintő specifikus gond a tanulási nehézség. Főként az elsősökkel fordul elő, hogy az egyetem által megkövetelt újfajta tanulási rendszerbe nehezen illeszkednek be, problémát okozhat számukra a stressz kezelése és a megfelelő időbeosztás megalkotása is. Soknak gondot okoz az is, hogy nem azt kapták az egyetemi élettől, amit vártak, vagy a kollégiumi légbőrben nem érzik jól magukat.

A pszichológus tájékoztatása szerint a várttal ellentétben, nem a vizsgaidőszak során kérnek többen tanácsot, hanem éppen a közbeeső szorgalmi periódusban. Ennek feltehetően az lehet az oka, hogy a megmérretetések során átütémeződik a diákok napirendje, és a sok tanulás mellett kevésbé jut idejük magukra. A jelentkezők száma november elején, és márciusban kiugró, amikor már rendszereződik az aktuális szemeszter heti rendje, és a hallgatók ki tudnak jelölni egy időpontot a terápiás beszélgetésre.

Richter Júliától megtudtuk, hogy a szolgáltatás népszerű a diákok között. Jelenleg mintegy huszonöt emberrel foglalkozik, és sok olyan hallgató van a várólistán, aikik csak üresedés esetén kezdhették meg a terápiát. Az aktuális statisztikák szerint egyébként átlagosan havi húsz-huszonöt új ember jelentkezik az irodában.

A pszichológus hozzátette, hogy a legtöbb segítséget kérő diákok e-mailben keresi fel, majd a kapcsolatfelvételt követően időpontot egyeztetnek egy interjúra. Az első személyes találkozás nem más, mint ismerkedés a

hallgatóval. A nagyjából egy órás beszélgetés során fény derül arra, hogy ez a terápia alkalmas-e a probléma kezelésére. Amennyiben nem, a pszichológus elirányítja a pácienset a megfelelő szakemberhez. Sokaknak ez az első beszélgetés is elegendő a gond felismeréséhez, a megoldás megtalálásához, míg mások több alkalommal is eljönnek. Akik ezt a lehetőséget választják, hetente egyszer, egy órás foglalkozáson vesznek részt. Ezek során az a cél, hogy a diákmaga ismerje fel a gond forrását, és önmaga találja meg a megoldást is. A kilábalás folyamatának hossza egyénenként és problémánként különbözik. A terapeuta tájékoztatása szerint mély, több évig tartó önismereti kezelésre a jelen keretek között nincs lehetőség.

Fotó: Kiss Imre

A Támpont Iroda pszichológusának elérhetőségei:
Richter Júlia
richter.julia@sc.bme.hu
463-3982
Támpont Iroda, R épület
 földszint

ség, inkább a diákok minden napi problémáinak megoldása a szolgáltatás fő célja. Megtudtuk, hogy a kezelés befejezése után az iroda nem követi nyomon a hallgatókat, azonban azok, akik igénylik, a későbbiekben is visszatérhetnek, hogy beszámoljanak minden napjaik alakulásáról.

Richter lapunknak elmondta, hogy újításként az őszi félévben indított egy autogén tréning csoportot, a beszélgetésekre járó hat-hét részvétővel. Ez a stressz kezelésére és alvászavarok megszüntetésére alkalmas relaxációs módszer, amelynek az elsajátítása mintegy tíz-tizenkét alkalommal történik. Hozzátette, hogy jelenleg nincs lehetőség a foglalkozásba történő bekapcsolódásra, de tervez szerint a Támpont Iroda az őszi szemeszterben meghirdet egy újabb csoportot, amelyre az egyetemi polgárok szabadon jelentkezhetnek.

Megtudtuk, hogy sok diákok küzd problémákkal, azonban nem fordulnak feltétlenül terapeutához, vagy egyéb külső segítségezhez. Számukra a szervezet honlapján támogatást nyújthat a „Mit tehetek magamtól?” című almenü nyolc pontja, amely tanács és információ mellett hasznos olvasmányokat is ajánl a hétköznapokban nehezen boldogul egyetemistáknak.

SNEIDER ZITA

BME Diákközpont Támpont Iroda

Aktuális információk

Késik a Bursa Hungarica ösztöndíj

Késve kezdődnek meg a 2008/2009-es tanév tavaszi félévének Bursa Hungarica ösztöndíj kifizetései. A késedelem okaként az Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatósága egy új elektronikus pályázatkezelő szoftver munkába állítását jelölte meg. Az első kifizetések pontos dátuma még nem ismert. Kérdéseikkel az Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatóságához fordulhattak az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Tel: (1) 301-32-66; (1) 301-32-68

E-mail: bursa@bursa.hu

Web: www.bursa.hu

Kifizetési időpontok

A 2008/2009. tanév II. félévében az április havi juttatások (tanulmányi ösztöndíj, rendszeres szociális ösztöndíj, külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíj) április havi kifizetési időpontja **2009. április 06.** (hétfő). Kifizetési időpont alatt azt a napot kell érteni, amikor az Egyetem a Magyar Államkincstárnál kezdeményezi a juttatások kifizetését.

Diákigazolvány érvényesítés

2008/2009. tanév II. félévre a diákgazolványt érvényesítő matricák átvehetők fogadási időben a Központi Tanulmányi Hivatalban. A 2008/2009. tanév I. félévre érvényesített diákgazolványok érvényessége 2009. március 31.

Támpont Hírlevél

Nem tudod változtat-e a téged érintő lehetőségek mióta legutóbb nézted? Nem szeretnél nyomozni, hogy mi változott a szabályokban? Nem nézed minden nap a Támpont Aktuális? Mégsem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és e-mailben kiküldünk neked minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos főbb információt. A Támpont Hírlevére honlapunkon keresztül iratkozhatsz fel, részletes információt a www.tampont.bme.hu oldal HÍRLEVÉL menüpontjában találsz!

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhöz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közözzük minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuális megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Ingyenes korrepetitor közvetítés

Ha úgy érzed, szeretnél a szabadidőd egy részét hasznosan tölteni, vedd igénybe a BME Diákközpont ingyenes internetes, korrepetitor közvetítő szolgáltatását! Látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Korrepetitor közvetítés menüjébe, és ha szükséged lenne egy kis plusz pénzre, keress tanítványt, ha pedig szeretnéd a tudásod csiszolni, keress oktatót!

Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Ingyenes albérlet közvetítés

A BME Diákközpont idén is szakadatlanul folytatja internetes, ingyenes albérlet közvetítő szolgáltatását. Ha albérletet keresel, vagy albérletet szeretnél kiadni, látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Albérlet közvetítés menüjébe! Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Ingyenes jegyzetbörze

Miért vennél drága új könyveket, ha a használat olcsón megveheted? Ajánl fel Te is eladásra a már nem használt könyveid, jegyzeteid! Nálunk ingyen meghirdetheted!

Ingyenes jegyzetkövetítő szolgáltatással állunk a BME hallgatók rendelkezésére. Ha **jegyzetet szeretné venni**, vagy **eladni**, látogass el www.tampont.bme.hu oldal Jegyzetbörze menüjébe. Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Ügyfél fogadás

A Támpont Iroda ügyfél fogadása hétfőtől - csütörtökig: 9:30 - 15:15-ig, pénteken: 9:30 - 14:00-ig tart. Ebédidő minden nap: 12:00 - 13:00 között.

China Mission

A 2006-os Kína – EU Csúcstartalálkozót követően a kínai kormány 2007. januárjában egy Kínai Ösztöndíj Programot indított. Ez egy teljes tanévre szóló ösztöndíj program, melyet a kínai Oktatásiügyi Minisztérium szervez az Európai Unió hallgatói részére. Célja a hallgatói csereprogramok népszerűsítése Kína és az EU tagországok között. Ez a program 100 fő részére ajánl ösztöndíj lehetőséget tanévenként a 2007 – 2011. időszak alatt.

További részleteket a következő honlapon találsz: www.chinamission.be.

A pályázatok leadási határideje **2009. március 1.**

IFAC

Az Institut de la Francophonie pour l'Administration et la Gestion szervezésében lehetőség nyílik az egyetemi diplomaval rendelkezők számára Franciaországban üzleti mesterképzésen való részvételre. A hallgatók a képzés befejezével a University of Nantes vagy a University of Liège mesterdiplomát kapják meg.

A további részletek a www.ifag.auf.org oldalon találhatók. A jelentkezési határidő **2009. március 31.**

HAESF

A Magyar-Amerikai Vállalkozási Ösztöndíj Alap (HAESF) legfőbb célja, hogy támogassa a szabad vállalkozást és a társadalmi fejlődést Magyarországon, valamint hogy tovább erősítse a kapcsolatot az Egyesült Államok és Magyarország között. Az ösztöndíj program magyar szakembereknek és ígéretes fiatal tehetségeknek kínál lehetőséget szakmai tapasztalatok szerzésére a tenyergével, hogy a későbbiekben minél nagyobb mértékben járulhassanak hozzá a magyar társadalom fejlődéséhez.

A további részletek a haesf.org oldalon találhatók. A pályázatok leadási határideje **2009. április 1.**

BEST nyári kurzusok

Jelentkezz a BEST (Board of European Students of Technology) diákszervezet által Európa különböző műszaki egyetemein rendezett 1-2 hetes nyári kurzusok egyikére, amelyen egy általad kiválasztott érdekes témaáról tanulhatsz, és egy sokszerű nemzetközi társaság részének fedezheted fel az adott ország kultúráját! Jelentkezhet minden nappali tagozatos, aktív műegyetemi hallgató, aki az irodánkban bemutatja a diákgazolványát. A kurzusokhoz társalgási szintű angol nyelvtudás szükséges, de nyelvvizsgát és átlagot nem kérnek. Névleges díj befizetésével (ált. max. 15 euró) lehet részt venni, ill. csak egy angolul írt motivációs levél szükséges.

A kurzusok listája megtalálható a www.bestorg.eu/student/courses/coursesList.jsp oldalon. A kurzusokkal kapcsolatban infófestet tartunk 2009. március 25-én 18.30-tól a K.I.52.-ben, sok szeretettel várunk Téged is!

Bővebb információ a www.BEST.bme.hu és a www.BESTorg.eu, illetve ha kérdésetek van, írjatok a budapest@BEST.eu.org címre vagy gyertek a BEST irodába (R ép. rövid folyosó, Támpont Iroda mellett)!

Jelentkezési határidő: **2009. április 5., 23:00.**

GE Öveges József hallgatói és PhD ösztöndíj

A GE Hungary ZRt. célja, hogy ösztöndíjjal támogassa és orientálja a hallgatókat a GE Healthcare divízió számára különösen fontosnak ítélt szakterületek tanulmányozására, az adott tudományterületeken kiegészítő ismeretek szerzésére, magasabb szintű mérnöki és tudományos tevékenység folytatására, a vállalat innovációs tevékenységeibe történő bekapcsolódásra.

A további részletek a www.gekarrier.hu oldalon találhatók. A pályázatok leadási határideje **2009. április 15.**

RWTH Aachen Summer School

A RWTH Aachen University egy kifejezetten nemzetközi hallgatók számára kialakított programot kínál. A nyári egyetem olyan hallgatóknak lett kitalálva, akik szeretnének németül tanulni, továbbá szeretnék megismerni Aachen városát és az egyetemet. A kurzus díja minden egyéb költséggel együtt 1200 euró, de 20 hallgatonak lehetősége van 1000 eurós ösztöndíj megszerzésére.

A további részleteket itt találod: www.rwth-aachen.de/summerschool

A jelentkezési határidő 2009. április 15.

VITAFÓRUM

Távolodó pulpitus, növekedő távolság

Már négy napja várta. Konzultációs időpontot kértem e-mailben, udvarias voltam és tisztelettel tudó, választ azonban mégsem kaptam. A negyedik napon végre megérkezett a levél, benne az üzenettel, hogy sajnálom, de a fogadó órám ma van és már betelt. Azonnal reagáltam és megkérdeztem, hogy a jövő hetibe beférnék-e még. Igennel felelt.

Bsc-s hallgatóként tisztában vagyok vele, hogy nagyon sokan vagyunk. Tudom, hogy nem én vagyok az egyetlen, aki konzultációra menne, és azt is, hogy a hatszáz évfolyamtársam is hozzáam hasonlóan, ugyanilyen időpontra vár. Napjainkban a oktató-hallgató viszony teljesen más, mint korábban. Ma egy oktató több száz szempárral néz szembe egy előadás alatt, és szerencsésnek mondhatja magát akkor, ha a másfél óra alatt legalább az első két sorban ülők közül valakivel legalább szemkontaktust tud teremteni. A hátrabb ülők sokszor azt sem látták, hogy kitartja az órát. Jobbak esetben hallják ugyan az előadó hangját, de ha a teremben nem megfelelő a hangsítás, akkor még azt sem. Néha azzal sem vagyunk tisztában, hogy pontosan ki is tanít minket. Látjuk

HAMEDL ANDREA

a nevét a Neptunban vagy éppen a tantárgy honlapján, de nem tudunk arcot sem társítani a névhez.

Ma már, ha problémánk vagy kérdésünk van, e-mailt írunk, és mi magunk is elektronikus választ várunk. Nem megyünk oda érdeklődni óra után, és nem várunk el azt sem, hogy csak ránk figyeljenek, mert pontosan tudjuk, hogy mi is csak egy vagyunk a sok közül. Hozzászoktunk ahhoz is, hogy nem ismerik a nevünket, továbbá azt sem, hogy épp melyik kurzusukra járunk. Honnan is kellene ismerniük minket? Egyszerűen nem igénylünk több figyelmet annál, mint amennyit kapunk.

A mai tömegoktatás, sajnos nem teszi lehetővé, hogy a tanárok és a diákok közelebb kerüljenek egymáshoz. A pulpitus és a padok közötti távolság folyamatosan csak nő, egyre kevesebb a személyes kontaktus és így csökken a bizalmi viszonyok kialakulásának esélye is. A konzulenseket tanulmányi átlag alapján osztják ránk, így hiába választjuk ki, hogy kivel is dolgoznánk együtt szívesen. Az oktatók végül csak egy listát kapnak kézhez azokról, aki hozzájuk került, vagyis egy papírlapot, ami sok-sok ismeretlen nevet tartalmaz.

HAMEDL ANDREA

Kedves olvasóink! Várunk hozzászólásokat a Vitafórummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket a info@muhely.com címre küldhetitek el.

A hangsúly a megelőzésen van

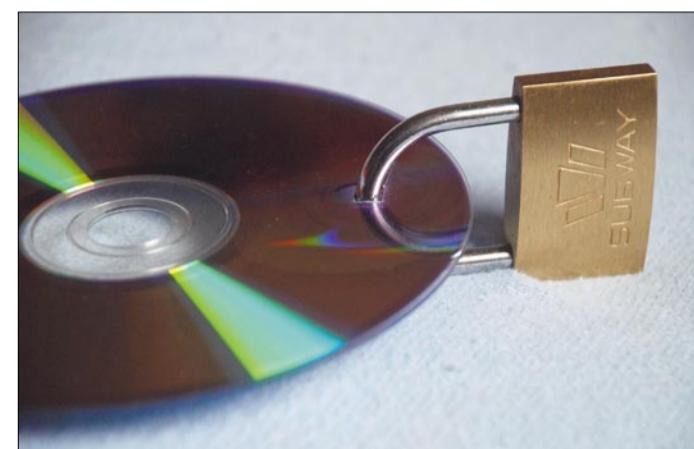
A Veszprémi Egyetemen történt adatlopás miatt lapunk utánanezett a BME-s helyzetnek. Mennyire biztonságos a mi Neptunkunk? Egyáltalán ki az, aki az adataink védelmével foglalkozik? A Debütált az elektronikus leckekönyv? című írásunk kapcsán már pedezgettük ezt a témat.

A Neptun üzemeltetésének vezetője Bujk Béla vállalta, hogy beavat minket a biztonságtechnikával kapcsolatos kérdésekbe. Elmondta, hogy szerinte feltörhetetlen rendszer nincs, de munkatársaival folyamatosan arra törekednek, hogy a lehető legjobban működő, és legbiztonságosabb hálózatot üzemeltessék. Ez a világ bármely részéről elérhető. A módszer elég nyitottak, megtámadhatónak, mégis többszintű az adatvédelme. Egyrészt a felhasználó csak a saját kódjával és jelszavával tud bejelentkezni. A felhasználó bőngészője és a rendszer szervere között minden adat (elsőként a Neptun kód és jelszó) biztonságos ([https](https://)) csatornán, kódolva közlekedik. A Neptun szerverek minden tűzfal mögött helyezkednek el, és csak az a néhány látható a külvilágóból, amelyeket feltétlenül, közvetlenül kell elérniük a látogatóknak. Különösen védett az adatbázis gépe.

A felület oktatói web alkalmazása és működése ehhez nagyon hasonló. Bujk tájékoztatása

szerint a tanszékekben, a karokon, és a KTH-ban az úgynevezett Neptun-klientst használják. „Ez csak az egyetemen belülről, regisztrált (Windows-os)

„A hangsúly itt a megelőzésen van. minden eszközzel próbáljuk megelőzni az illetéktelen behatolást. Amennyiben ez mégis bekövetkezne, annyit

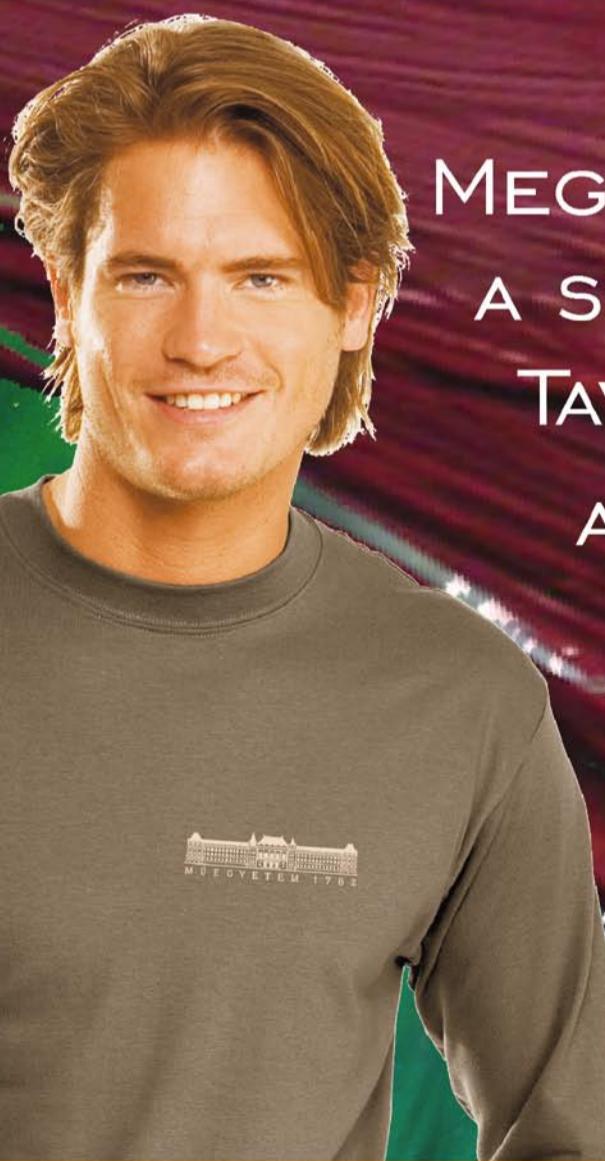
Fotó: Hörömpöli Alex

munkaállomásokról érhető el, ami további biztonságot jelent. A belépés ebben az esetben is kód/jelszó párossal lehetséges.”

Amennyiben a rendszerbe mégis behatolási kísérlet vagy jogosultatlan adatmódosítás történik, akkor lehetőség van hónapokra visszamenőleg ellenőrizni a változásokat. Természetesen a papíralapú nyilvántartások – például vizsgalap – tételes ellenőrzése is biztosított.

Arra a kérdésekre, hogy milyen adatvédelmi garanciák vannak, ha mégis sikerül valakinek feltörni a szervert, illetve, hogyan védi meg a hallgatók személyes adatait, a Neptun üzemeltetésének vezetője a következőket válaszolta:

TÓTH RITA

MEGÉRKEZETT A SZÍNEK ÉVSZAKA! TAVASZI SZÍNKAVALKÁD A MŰEGYETEMI AJÁNDÉKBOLTBAN

**KAPUCNIS PAMUTPULCSIK
KEDVEZŐ ÁRON, FÉRFI PÓLÓK
1490 Ft-tól**

AJÁNDÉKTÁRGYAK

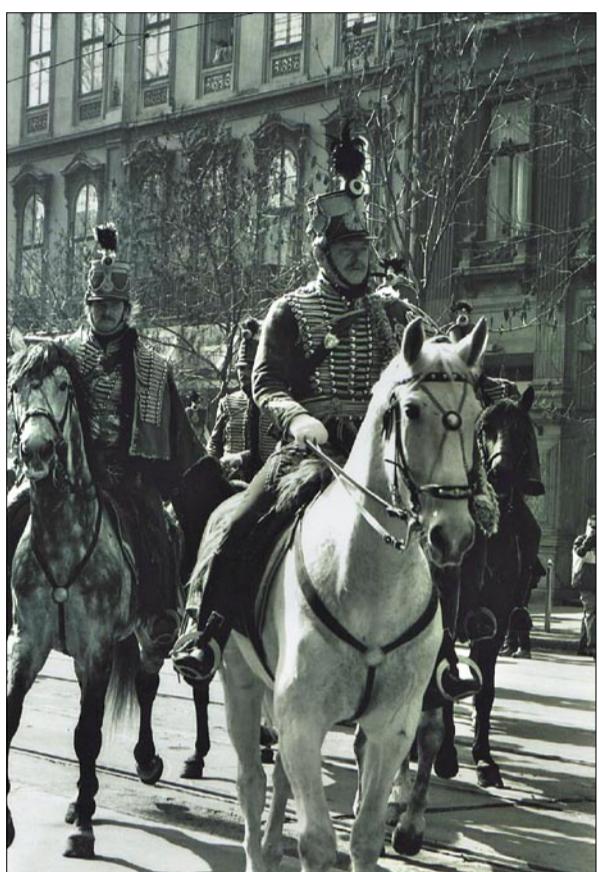

**GOLDMANN György Tér 3.
NYITVA TARTÁS: 7:30 – 16:30 (MÁV JEGYÉRTÉKESÍTÉS KIBŐVÍTETT NYITVATARTÁSSAL)**

Régi márciusi ifjak a Műegyetemen

Az elsők

Az 1846. novemberében megnyílt Ipartanoda, egyetemünk egyik jogelődjének hallgatói is csatlakoztak az 1848. március 15-én kitört forradalomhoz, és április 9-én 12 pontban foglalták össze követeléseiket. Ezek lényegében a következők voltak: műegyetemünk szerveződés, megfelelő épület, felszerelés és könyvtár, magyar tankönyvek, tanársegédek kinevezése, ingyenes nyelvoktatás, „szabad tanítás és tanulhatás”, függetlenség a bécsi

politechnikumtól, az egyetem tanártestület általi igazgatása és a hallgatói képviselői. A szabadságharc idején az oktatás szünetelt, az épületben hadikórház működött, 1849. novemberében indult csak újra az oktatás (Juhász Károly rajztanárt később kivégezték a forradalomban való részvételle miatt, emléktáblája a K ép. Aulában található), a 12 követelés pedig különböző időpontokban valósult meg.

A politikai harcosok

1947. március 14-én botrányos ünnepi egyetemi közgyűléstre került sor, erről kevés forrás ismert a súlyos politikai felhangok miatt. Néhány, a háború utolsó évében az egyetemi rohamzászlóaljban a szovjet hadsereg ellen harcoló hallgató „műegyetemünk ünnepi közgyűlését előre szervezett botránytal megszavarta... el akarták érni, hogy nyílt jobboldali tüntetéssel szembeállításá a műegyetemet a magyar néppel.” A Műegyetemi Technikus Kör ugyanakkor emléktáblát állított olyan hallgatók emlékére, akik a németekkel szembeni ellenállási mozgalomban vettek részt.

A nem hivatalosak

Az 1948-1949-től kiépülő új rendszer inkább a tanácsköztársaság március 21-i emléknapját és a felszabadulás április 4-i évfordulóját ünnepelte, s ezek között valahogy elszíkkadt március 15-e (1951-ben munkanappá nyilvánították, 1969-től a tavaszi „forradalmi ifjúsági napok” közé tagozódott). A hatalom nem türte a hivatalostól eltérő ünneplést, ám a 70-es évektől kezdve többször szembeállításnak kellett ezzel. 1973-ban az oktatási miniszteriumból levél érkezett az egyetem rektorához, amelyben figyelemzették, hogy „az ünnepi megemlékezések minden formája a szocialista hazafiság, s a proletár nemzetköziség gondolatát szolgálja, érzését erősítse.” Ezt az egyetemen az alábbiak tették lehetővé: zártkörű megemlékezés a Martos Flóra Kollégiumban KISZ-es politikai előadással, valamint Irodalmi Presszó a Schönhörz Zoltán Kollégiumban. Ebben az évben a fővárosban már többeket előállítottak, köztük egy műegyetemistát is. 1986-ban pedig

közeli ezer fiatal gyűlt össze a Batthyány- és a Március 15. téren. A „rendzavarás alkalmával a tömegből párt-, kormány- és rendőrségellenes jelszavakat kiabáltak, melyek a résztvevők hangulatát károsan befolyásolták.” Részvételük miatt hárrom villanykaros hallgatót és egy, a KISZ egyetemi szervezetében dolgozó hivatalsegédet a rendőrség figyelmeztetésben részesített. Az 1989-es rendszerváltó hangulatú március 15-éről a Jövő Mérnöke is beszámolt: „A kibeszélés vágya minden elsöpörve tört ki... mindenki ünnepelhette a MAGA márciusát, s még az irritáló jelszavak is csendben megbújtak...”

BATALKA KRISZTNA

MEGKÉRDEZTÜK:

Hogyan ünnepelted március 15-ét?

Juhász Nóra – GTK

„Másfél éve Budapesten élek, itt nem meggyek el megemlékezésekre. A politikusok ünnepi beszédeinek célja ma már csak az, hogy eltereljék a figyelmet az aktuális problémákról. A korábbi években a lakhelyemen részt vettet a helyi rendezvényeken. Azoknak más hangulata volt, mint az ittenieknek; sok ismerős tette családi hangulatúvá. Úgy gondolom, 1848-nak van a jelenben alkalmazható tanulsága: a magyaroknak ma ugyanúgy ki kéné állniuk magukért, mint akkor, nem kéné behódolni mindenig mindenek és eltűrní mindenfélét a politikuktól.”

Réti Gergely – GPK

„A korábbi évekből szép emlékként őrzöm a gimnáziumi előadásunkat, amikor az osztályunk modern feldolgozásban közvetítette a korabeli események szellemiségett. Az idei március 15-ét magamban megemlékezve és kokárdát viselve ünnepeltem. Esemzem jutott, hogy nem szabadna félniük az embereknek ma sem kimenni az utcára akárcsak egy ünnepélyt megünnejni, hanem fel kéné vállalni hogy vannak jogaink. A magyarokban akkora keserűség van, hogy nem tudják az ünnepet sem átérzni. Át kéné szellemülni, amihez az kéné hogy a nép jobban éljen – idegesen, lehangoltan nem lehet.”

Szalai Dávid – VIK

„Ugyan idén nem mentem sehova, úgy vélem az ünnepnek van napjainkra érvényes üzenete, mivel most is olyan a politikai helyzet, ami nagy változást igényel. A fő momentum – a szabadság – különösen a szólás- és véleménynyilvánítás szabadságát tekintve aktuális, ami most el van nyomva egy kicsit. Március 15-e nyilvánvalóan a politikáról szól, de sajnos a mai ünnepeket inkább csak kötelességből rendezik. Az közembert nem képviselik: ugyan beszélünk sok mindenről, de a cselekvés hiányzik a szavak mögül.”

Pásztor Rita – GTK

„Délélőtt megnéztem a Nemzeti Múzeum előtti műsor közvetítését a tévében: színészek elevenítettek fel korabeli eseményeket. Már várta, hogy megnézhessem, mert korábban láttam a próbáját. Hogy a kulturális műsor mellett elhangzott-e ott politikusi beszéd is vagy sem, azt nem tudom, de igazság szerint azt nem is néztem volna meg. Fontos azonban, hogy minden évben legyen megemlékezés. Ma is példaértékű lehet a magyar emberek számára, hogy a szabadságharcban valamiért sokan, együtt kiálltak.”

KÉSZÍTETTE: CSIRSZKA ZITA
FOTÓK: FERENCZ DÁVID

Keserédes nemzedék

Otthon, vidéken töltöttem az ünnepeket. Kimentem a fótérre, s meghallgattam az ünnepi beszédeket. Nem voltak bekiabálások, s nem voltak sokat ígérő szavak sem. Csak a múltidézés. Sok ismerőt véltem felfedezni a tömegben. Istenem, de megváltoztunk! A gondtalan kamaszéveim képei furakodtak hirtelen elő agyam rejtegett zugaiból. Emlékeim egyre tisztábbak lettek, s szemem előtt már el is kezdett leperegni egy régi film, amiben mi vagyunk a főszereplők: Emlékszem, hogy régén egy ünnepséget csak azért álltunk végig, mert szülein szorosan fogva a kezünket, marasztalásra kényszerítettek. Mást nem tehetünk, szótlanul várunk a délelőtt végét, amikor végre hazamehetünk ebédelni. Egyszer aztán valami megváltozott. Nem a földet bámulva várunk az idő műlását, hanem édesanyám és édesapám átszellemült arcát figyeltem, s valami melegességet éreztem, amikor szülein a Himnusz énekelve jobb kezüköt a szívük fölött tűzött kokárdára helyezték.

Most, alig túl a húszon, még mindenig érzem ezt a melegességet, bár egy kicsit kesernyés és melkasszorító gondolatok kíséretében. A remény és a kilátástartás között vergődik nemzedékünk, s az arcunkon a ránkok hol kisimulnak, hol elmélyednek. Vajon mit tennének most Petőfiék?

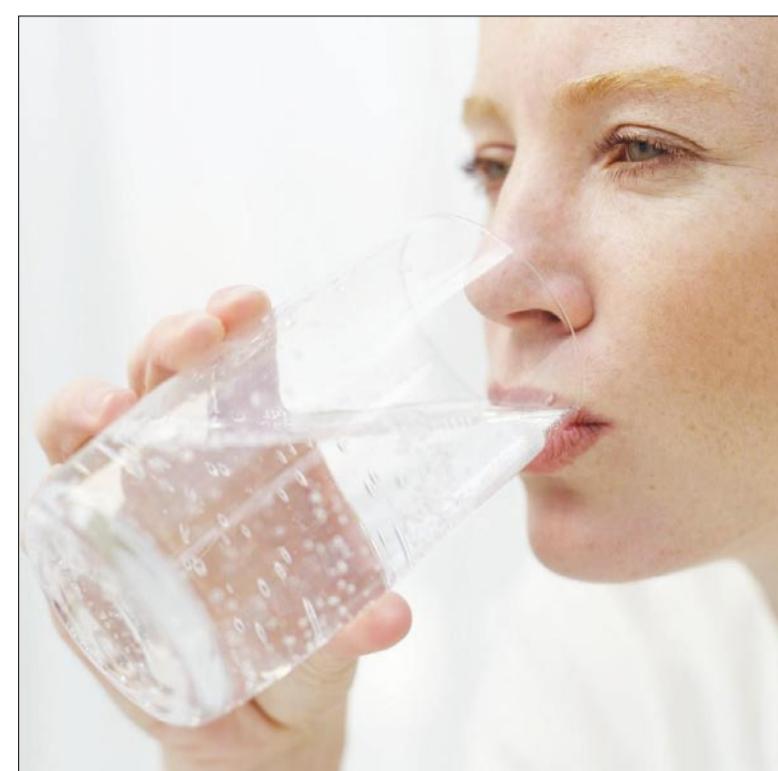
SZABÓ ZSOLT

Hormonok vannak az ivóvízünkben?

Az Európai Unió Környezetvédelmi Ügynökségének becslése szerint évente több tízezer új szintetikus vegyület jelenik meg a piacon, melyek a környezetbe kijutva ökológiai és toxikus hatásokat okozhatnak.

Az egyik legintenzívebben kutatott vegyületcsoport az ún. EDS anyagok (endocrine disruptor substances), mely a bőső elválasztású mirigyek működését, a hormonháztartást károsan befolyásoló anyagok gyűjtőneve. Az EDS-ek csoportja kémiail szempontból rendkívül változatos, ide tartoznak egyes növényvédő szerek, hormonkészítmények (pl. fogamzásgátló tableták), ipari és fogyasztási anyagok (pl. élelmiszeradalékok), ipari melléktermékek, természetes hormonok és hormonhatású termékek. Az EDS-anyagok ellenállók a lebontási folyamatokkal szemben, és az élő szervezetekben bioakkumuláció és biomagnifikáció révén felhalmozódhatnak. Ráadásul egymás hatását is erősítik szinergizmus révén. Már a múlt század közepén megfigyeltek madaraknál viselkedésvárokat, és azt, hogy a

csúcsragadozóknál a tojások héja elvékonyodik. Az 1970-es években pedig azt észlelték a biológusok, hogy a hermafroditizmus gyakoribb vált a puhatestűek, halak és emlősök köreben. Az elmúlt hatvan évben a fejlett országokban folyamatosan csökken a férfiak aktív spermaszáma, s ezzel párhuzamosan növekedni kezdett a hererákos megbetegedések aránya. Felmerült a kérdés, hogy van-e összefüggés a riasztó jelenségek és az EDS-ek környezetben való megjelenése között. A kutatók arra a következetésre jutottak, hogy az embert ivóvíz-fogyasztáson keresztül nem érheti komoly hatásokat kiváltó terhelés, az állati eredetű termékek (tej, hús) fogyasztásával azonban feltehetően igen. „Az ivóvíz kezelési technológiák elég fejlettek ahhoz, hogy magunkat továbbra is meg tudjuk védeni attól, hogy a hormonhatású anyagok a vízbe kerüljenek.” – mondja Dr. Fleit Ernő, a Vízi-Közmű és Környezetmérnöki Tanszék docense. „Szennyvízoldalról azonban nem lehet ilyen egyszerűen elintézni a problémát, mérlegelní kell, hogy a kibocsátások csökkenésére, vagyis a szennyvíztelepek eltávolítási

hatásfokának javítására vagy a környezeti monitoringra költsünk.” A tanszék a svájci EAWAG intézettel együttműködve tervez a hazai EDS-helyzet felmérését, hogy

képet kapunk a magyarországi ökológiai vizsgályokról és az EDS anyagok kezelésére adható technológiai válaszokról.

JURECSKA LAURA

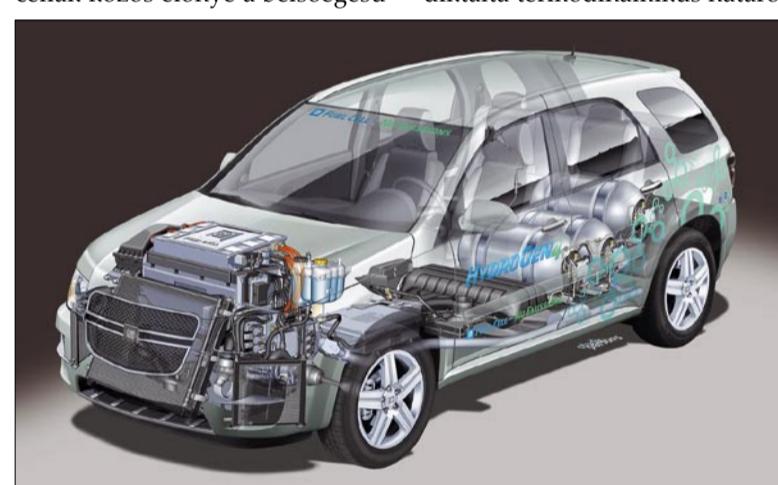
Hidrogénből víz, némi hő és energia

Az üzemanyagcella olyan elektrokémiai galvánelem, amely képes a benne lévő üzemanyag kémiai energiáját közvetlenül elektromos energiává átalakítani.

A különbség az üzemanyagcellák és galvánelemek között az, hogy míg a galvánelemek esetében az üzemanyag felhasználása után az elemet (vagy akkumulátort) ki kell cserélni (vagy éppenséggel fel kell tölteni), addig az üzemanyagcellákat új üzemanyaggal folyamatosan el lehet látni. Ez, mint elvi lehetőség már százhétven éve ismert: Sir William Robert Grove, walesi születésű brit kutató reagáltatott először hidrogén- és oxigéngázt platina elektródok fölött és ekkor elektromos áramot észlelt. Mára már különböző típusú, fajtájú és teljesítményű megvalósításokkal találkozhatunk, még a folyamat-

ban résztvevő anyagok választékának tekintetében is. Ezen cellák közös előnye a belsőégésű

tozzák, a belsőégésű motorok hatásfokát viszont a Carnot-ciklus diktálta termodinamikus határok

motorokhoz képest az, hogy az elmeleti hatásfokukat elvi termodynamikus határok nem korlá-

szabják meg. Így lehet az, hogy míg egy hőerőgép ötvenköt százalékos elvi hatásfokkal rendelkezik,

addig történetünk főszereplőinek ez az elvi határa száz százalék. Ezt tetézi az is, hogy széndioxid kibocsátásuk is nulla, hiszen alapesetünket vizsgálva csupán víz, némi hő és villamos áram keletkezik. A további előnyök közé sorolható, hogy az akkumulátorokkal szemben az „újratöltés” azonnal megvalósul. Azonban a tüzelőanyag-cellák teljesítmény-sűrűsége alacsonyabb, mint a robbanómotoroké, és áruk is egy nagyságrenddel nagyobb. Zárasul Oláh György Nobel-díjas kémikus szavait idézzük: „Mindenki szeretné azt hinni, hogy azé a jövő, amivel ő dolgozik.” – bízzunk benne, hogy hamarosan valóra válnak szavai és az általa megállmodott tüzelőanyag-cellás autók fognak közlekedni az utakon.

DUNAI PÉTER

Az első magyar műhold

Hamarosan tesztelni fogják az első magyar műholdat! A fejlesztők a tervezés során modelleket készítenek, amelyeken tesztelik, működőképes-e az elképzeltük, illetve különböző vizsgálatokkal tesztelik, hogyan reagálnának azok az űrbeli körülményekre. Ilyen módszer például a hőkamra, amelyben 50-80°C között vizsgálják a berendezéseket. Ha az eredmények igéretesek lesznek, néhány héten belül megkezdik a gyártást, melynek átfutási ideje három hét. Ez után jön a projekt legnehezebb része, a szoftverkészítés, majd további vizsgálatok és a lajstromozás következik. A világ több űrügynöksége összefogott, és egyetemi hallgatók bevonásával elkezdtek kiépíteni egy követőállomás hálózatot, a GENSO-t. (Global Educational Network for Satellite Operations). Ennek minden tagja felajánlja szabad kapacitását a többiek számára, így biztosítható akár a teljes földi lefedettség is. Ezáltal egy CubeSat-műholdal (amilyen a Masat-1 is) nem csak egy-két, hanem akár 10-20 órán át is lehet majd kommunikálni,

2009 januárjában egy konferenciát tartottak Hollandiában, amelyen több mint 20 egyetem 200 hallgatója vett részt. Kiderült, hogy a régióban Magyarország ezen a területen az úttörők között van, és a fejlesztés, ami a Műegyetemen zajlik világszínvonalú. A felbocsátás helyszíne még nyitott kérdés, de a tervez szerint 2010 első negyedévében pályára állhat a három hét élettartamúra tervezett mini műhold.

VEREBICS ILKA

Fenntarthatóság az egyetemek vezetésében

A felsőoktatási intézmények megkerülhetetlenek, ha fenntarthatóságra törekszünk. Az egyetemek és főiskolák oktatói adják napjaink szakértőinek és döntéshozóinak jelentős részét, írányt mutatva másoknak is. Az ország jövője a fiatal értelmiség kezében van: a mai hallgatók döntései alapján léphet Magyarország a haladás útjára, vagy ők vihetik hazánkat a múlt tévűjain a további leszakadás felé. Európa felsőfokú intézményeiben Barcelonától Grazon át Göteborgig, átfogó változások zajlanak. Az Európai Unió vezető egyetemei felismerték, hogy a fenntarthatóság elveire építve kell meghatározni fejlődési irányukat. A barcelonai egyetem fenntarthatósági tanácsa épületek fűtési rendszerét korszerűsít, Ausztriában és Svájcban a környe-

zetvédelmi projekteket a rektorok vezetik. A Benelux államokban „tananyag-zöldítési” programok zajlanak, Svédországban pedig már törvény szavatolja, hogy az egyetemek vezetése pénzt, időt és energiát fordítson a környezetvédelmi problémák megoldására. Egyetemünkön egyelőre nem található fenntarthatósági kérdésekkel foglalkozó program, sem olyan munkatárs, aki ezen elvek érvényre juttatásával lenne megbízva. Erről a problémáról, illetve a lehetséges megoldásokról kérdeztek Dr. Pálvölgyi Tamást, a Környezetgazdaságtan Tanszék docensét. Véleménye szerint a fenntarthatóság gondolata nem áll távol az egyetem vezetésétől, viszont hiányzik az ezt támogató BME-t. Bár a haszna főleg hosszú távon jelentkezik, nem elhanyagol-

tehet megvan, csak a rendszert kell hozzá kiépíteni. Az egyik megoldás lehet – az esélyegyenlőségi koordinátorhoz hasonló módon –, egy intézményi koordinátor kijelölése. Az ő feladata a fenntarthatósági szempontok, illetve konkrét ügyek eljuttatása lenne a döntéshozói szintekre. Másik lehetőség egy hálózat kiépítése, ahol a szervezeti hierarchia különböző pontjain elhelyezkedő oktatók és hallgatók dolgoznak együtt. Ennek működéséhez jól látható célkitűzésre van szükség, ilyen lehet például az egyetemi fenntarthatósági jelentés összeállítása. Már most is vannak olyan nemzetközi pályázatok, ahol előfeltétel e dokumentum léte, tehát a felsőoktatási intézmények versenyében ez előnyhöz juttatná a BME-t. Bár a haszna főleg hosszú távon jelentkezik, nem elhanyagol-

ZÖLDPONT

Az Egyetemi Zöld Kör és a BME OMIKK következő filmvetítése:

Nagy korallzátony
(amerikai dokumentumfilm, 40 perc)

Amazonas
(angol dokumentumfilm, BBC Blue Planet sorozat, 45 perc)

Időpont: március 24. kedd, 18:00
Helyszín: K.I. 60.

A filmvetítésen való részvétel ingyenes

Mérleg a bajnokság első félideje

A röplabda NB-I-es bajnokságban jelenleg az ötödik helyen álló MAFC csapatának edzőjével, Vocskó Györggyel beszélgettem a szezon eddig eltelt részéről.

Hogyan kezdte a csapat az őszi felkészülést?

Augusztusban teljesen új gárdával kezdtük a munkát, fiatalítani próbáltuk. Az edzőtáborozáson már 4-5 új játékos vett részt. Szeptember végére sikertűt újra egy ütőképes, motivált társaságot kialakítani, amely akár a négy közé is kerülhet, de valóban az 5-6. helyre várom őket.

Hogyan sikerült az őszi szezon?

Jól indult számunkra a bajnokság, az elején több mérkőzést is megnyertünk. Ezután nem volt változások történtek a csapat szerkezetében. Sajnos, a játékosok nem kapnak semmiféle juttatást, inkább még ők áldoznak anyagiakat a sportért. A keretből ezért október végén három

meghatározó játékos távozott, ebből kettő a kezdő hatosból.

Sikerült átvészelní ezt az időszakot?

Eleinte ez pszichésen és a játékbiztonságban is megviselte a csapatot. Ekkor lehetőséget kaptak azok, akik addig kevesebbet szerepeltek, így sikertűt velük kiegészülve, ismét egy lelkes csapatot formálni. Amikor már úgy tűnt, hogy minden rendben lesz, ismét bejelentette egy játékos a távozását, és a problémát még fokozta két másik sérülése. A gondok ellenére az alapszakasz az 5. helyen zárták a fiúkat, ami kiemelkedő teljesítmény, ilyen körülmenyek között.

Jelenleg, hogy áll a csapat?

A középszakasz százszázalékban vezetjük, és az elmúlt öt mérkőzésen zsinórban öt győzelmet arattunk. Többek között felülmúltuk a Dágot, a Veszprémi és a Debreceni Egyetemet is.

Foto: Ferenczy Dávid

Milyen esélyekkel számol a továbbiakban?

Még van esélyünk bekerülni a négy közé! Legrosszabb esetben is az 5-6. helyért játszunk, ami a körülmenyekhez képest kiemelkedő eredmény. Szomorú, hogy nem tudjuk megtartani játékosainkat, és nincs semmilyen sportösztöndíj sem, pedig Vocskó Máté a felnőtt

válogatott tagja, hárman pedig helyet kaptak az U23-as nemzeti csapat keretében. Ezek a játékosok – válogatottbeli elfoglaltságuk miatt –, hiányozni fognak, így várnak még nehéz meccsek a fiúkról.

MINÁROVITS GÁBOR

Ez történt a világban

A sheffieldi brit úszóbajnokságon Joanne Jackson 4:00.66 perces eredménnyel világcsúcson ért el 400 méteres női gyorsúszásban, amely a hazaiak számára egyúttal selejtező is a nyári, római világbaajnokságra.

A magyar jégkorongszövetség kedden, Zürichben tartja prezentációját a 2014-es jégkorong-világbaajnokságra beadott pályázatáról.

Az utolsó megmaradt japán Forma-1-es istállónál, a Toyotánál, a gazdasági válság miatt újabb költségcsökkenő intézkedéseket vezetnek be. A Toyota 2002-es debütálása óta még egyetlen versenyt sem nyert, ezért ha nem javul a helyzet az idei szezonban, akkor nincs értelme a sportágban maradni.

Műegyetemi Néptánc-együttettsége

A lehetőségek tárháza szinte végig az egyetemen, mind a tanulmányokat, mind a kikapcsolódást, a sportolást illetően. 2001 óta néptánc-kör is működik nálunk, tavaly november óta pedig saját néptánc csoportunk is van.

A Bercsényi Tánckör 2001 szeptemberében alakult építészmnörök hallgatók szervezésében, a Budapest Táncegyüttes egyik tagjának művészeti vezetésével. A kör eredeti célja a Bercsényi Kollégium közösségi életének fellendítése volt. A kis létszámmal, de nagy lelkesedéssel induló csoport elérte céljait, és közben folyamatosan növelte taglétszámát és tudását is. Fontos eredmény, hogy 2003 szeptemberétől a BME Testnevelési Központja a próbál rendszeres látogatását akkreditálta, mint testnevelés tantárgyat, és évről-évre egyre többen elnök is ezzel a lehetőséggel. 2004 őszén a tánckör kezdő és haladó csoportot vált szét. Tavaly novemberben az öntevékeny tánckör, műegyetemű önképzőkörré vált, így alakulhatott meg a Műegyetemi Néptánc-együttettsége, amely Fundák Kristóf és Hortobágyi Ivett táncpedagógusok irányítása alatt működik 60-80 taggal.

A jó közösség kialakításán és fenntartásán túl a csoport a magyar paraszti tancokultúra megismerését, megőrzését

sét, valamint mások számára történő bemutatását, népszerűsítését tűzte ki célul. Rendszeres fellépői az építészkar golyabábnak, időnként az R Klubban is megnézhetjük őket, sőt tavaly a Gödör Klub Táncszínben is előadtak egy műsort.

Hagyományaink ápolása, értékeink megőrzése és továbbadása fontos

feladat, a Műegyetemi Néptánc-együttettsége tagjai ezt próbálják megvalósítani a lehető legmagasabb színvonalon.

„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök hagyománya hamar elpárollog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.” E kodályi gondolat fényében igyekeznek megismerni és ápolni népi kultúrákat, s közben baráti körben jól mulatni.

BÁN ANDREA

Tavaszi sportversenyek

2009. április 4-én rendezik meg az I. BME Squash Bajnokságot a Gold Centerben (1117 Budapest, Budaöbör út 111-113.), ahová várnak mindenkit szeretettel. A nevezési díj 1000 Ft, amit a nevezéssel egy időben, 2009. április 2.-án 16.30-ig a Testnevelési Központban kell befizetni. A versenyt megelőző napon az indulók megkapják a sorsolást, ezen kívül kérlik a szervezők, hogy mindenki legyen tisztában a szabályokkal, melyek megtalálhatók a Magyar Fallabda Szövetség honlapján: www.squash.hu.

Szintén 2009. április 4-én (szombaton) délelőtt 9 órai kezdettel kerül megrendezésre a Testnevelési Központ szervezésében, az egyetemi tollaslabda házibajnokság tavaszi fordulója. Nevezni a helyszínen (K épület II.sz. tornaterem, Mfsz. 89) lehet 500 Ft ellenében, férfi és női egyes versenyszámokban.

Maradvány labdasportoknál, és a fentebb említett esemény-dús hétfégénél, szintén 2009. április 4-én (szombaton) 8.30-as kezdéssel a Hauszmann utcai sporttelep ad otthont az Universitas asztalitenisz bajnokságának. Nevezni férfi/női egyes/páros számokban 2009. április 1-ig a következő elérhetőségeken lehet: Huszár Éva 463-1108, mafc.asztalitenisz@gmail.com.

A víz szerelmesei sem maradnak szárazon, hiszen 2009. április 25-én 11 órakor rendezik meg az Universitas úszóversenyét a Komjádi Uszodában. Előzetes jelentkezés szükséges, ami 2009. április 23-án 12 óráig lehetséges a tanszéken, illetve a testnevelő tanároknál. Nevezési díj nincs, ezért szép számú indulót várnak az 50 méteres egyéni számokban, valamint a 4x50 és 10x50 méteres váltókban is.

Folytatódik a sportlövészet

Újra lehet testnevelés aláírást szerezni sportlövészet szakágban. A lőtér ugyan régen elköltözött az egyetemről, de a Kőbányai út 19. szám alatt szeretettel várho az érdeklődőket. A részletekről Hidvégi Győző szakosztályvezetővel beszélgettem.

Szükséges valamilyen tudás vagy képessítés a jelentkezéshez?

Nem, nincs szükség előzetes ismeretekre, mert a gyakorlat előtt minden nagy hangsúlyt fektetünk az oktatásra. Fegyverismereti előadásaink során az érdeklődők megtanulják azok helyes tartását és biztonságos használatát. Ehhez kellenes lélkört tudtunk kialakítani egy ismerkedésre alkalmas klub-sarokkal.

Sokan érdeklődnek a sportág iránt?

Szerencsére elmondhatom, hogy jelenleg erősen kihasznált a lőtér. Sok fiatal jár hozzánk különböző egyetemekről, főiskolákról, de természetesen az idősebb korosztályok képviselei is rendszeresen ellátogatnak ide. A BME

diákjai ugyan most kisebb számban jönnek, de remélem, ez változik a későbbieken.

Jelentkeznek lányok is?

Meglepően sokan, és általában jobban érdeklődnek az oktatásban is.

Milyen fegyvereket lehet használni?

Igen széles a választék. minden polgári cédra engedélyezett löfegyver megtalálható nálunk, ami több mint 45 típust jelent. Aki eljön hozzánk, tetszése szerint választhat a különböző puskák és pisztolyok közül. Ezen kívül érdekességeket és múzeális darabokat is kiállítottunk egy gyűjtemény részeként, hogy ezáltal jobban megismerhető legyen a löfegyverek története is.

Milyen körülmények között dolgoznak?

Három lőállást alakítottunk fel, amelyeket fal választ el egymástól. A lőtáv 25 méter, a végén egy golyófogó gumifallal és a céltáblával. A gyakorlat közben kötelező a fulvédő használata, illetve minden esetben a

Fotó: Kiss Imre

lövészettel vezető utasításai szerint kell eljárni.

Hogyan végezhető el a testnevelés kurzus?

Az aláírás megszerzéséhez 10 alkalommal kell megjelenni. A hallgatóknak minden

órán 15 lőszert adunk. Támogatást ugyan továbbra sem kap a lőtér, a tandíj azonban 7000 Ft maradt egy félévre. A diákokat hétfőtől csütörtökig 14-19 óra között várjuk. TAKÁTS ILDIKÓ

Ez történt a világban

Japánban 30 ezren látták a Honvéd Táncszínházat

Több mint 30 ezer néző láttá a Honvéd Táncszínház előadásait Japánban. A csoport február 5. és március 18. között 28 előadást tartott a távol-keleti országban. A táncszínház fellépett a tokiói National Olympics Memorial Youth Center-ben, ahol a japán kulturális és táncszakmai élet neves képviselői is jelen voltak.

Szkíta aranykincsek a Nemzeti Múzeumban

Keddől látható Szkíta aranykincsek című kiállítás, amely több mint ezer műtárgyat vonultat majd fel német, orosz, román és ukrán közgyűjteménykből, valamint a budapesti múzeum saját anyagából. Egy Moszkvából érkezett különleges szkíta ivókürtöt a sajtó képviselőinek jelenlétében csomagoltak ki szerdán a Nemzeti Múzeumban.

Gasner Jánosnak megállt a szíve

Kedd reggel holtan találták Gasner János gitáros zeneszerzőt, megállt a szíve – tudatta Bárdos Deák Ágnes. Gasner János a magyar underground meghatározó alakja volt, az Európa Kiadó és a Sziámi zenekar zeneszerző gitárosaként dolgozott évekig. Halála előtt nem sokkal fejezte be a Bada Dada élelműfilmet. Az Európa Kiadó másik gitárosa, Dénes József (Dönci) tavaly júliusban hunyt el.

Az Első szerelem Miami-ban hódított

Magyar sikerrel zárt a március 15-én véget ért miami filmfesztivál. Enyedi Ildikó Első szerelem című alkotása lett a legjobb rövidfilm Floridában. A húszperces magyar mozgókép a nemzetközi seregszemle rövidfilm versenyen nagydíját nyerte el.

Hétezer éves települést tárnak fel Óbudán

Egy több mint hétezer éves újkőkori település részletét tárták fel a Budapesti Törté-

neti Múzeum Ős- és Népvándorlás kori Osztályának munkatársai a óbudai Dunaparton. A kutatások eredményeképpen egy teljes újkőkori ház vált rekonstruálhatóvá, amely egyben az eddig ismert legkorábbi, egészben feltárt lakóépület Óbudán.

Zenés cigánymese – Mesés cigányzene

Hetekkel ezelőtt a színház-műsort bongészve felkelte egy előadás címe a figyelmetem. A De jaj! Cigánykabaré volt ez, amit a Spinozában játszanak. De vajon mi lehet az a Cigánykabaré? Erre az ajánlóból nem kaptam választ, azonban az kiderült, hogy négy fiatal színművész a darab előadója – Balogh Rodrigó, Tompos Kátya, Szőcs Artur és Zöld Csaba –, valamint hogy az előadás „az egyik legalapvetőbb emberi értékre épül, ez a TOLERANCIA.”

Gondoltam miért is ne, és március első vasárnapjának délutánját rááldoztam. Bizton állíthatom, nem bántam meg! A Spinoza színházterme zsúfolásig megtelt, egy gombostű nem lehetett volna leejeni. Fellépett a négy színész a színpadra, egy-egy hangszer volt a kezükben – két gitár, egy kanna és egy kanál –, leültek egy-egy székre és elkezdték zenélni. Az első percben már a lábamon vertem a ritmust, és mosolyogva hallgat-

csak azt, hogy féléven át olvastuk ezeket a flórklor szövegeket. Közben pedig zenélgettünk tét nélkül. Majd úgy adódott, hogy a színészszakszervezet megtámadotta az előadást. 2004 májusában mutattuk be végül a darabot, és azóta nagyon sok helyen megfordultunk már, de itt a Spinoza pódiumán havonta egyszer játsszuk.”

Arra a kérdésre, hogy ez miért is Cigánykabaré,

Szőcs Artur adta meg a választ. „A Cigánykabaré egy nagyon téves kiírás.

Kitaláltunk egy szellemes

címet, hogy zenés cigánymese, mesés cigányzene,

ami sokkal jobban tükrözi az előadás jellegét, de még a címlapon nem cseréltek le.”

Zöld Csaba szerint, aki a darabban a pokolbeli

hangokért felelős, az előadás sikérének titka

eleve az, ami miatt ők

négyen is beleszerettek.

„Amikor összeállt a kép,

hogy mit fogunk mondani,

valamint, hogy milyen

története lesz a darab-

nak, onnantól kezdve már

nagy, aki nem csak a cigány-

meséket, de a zenéket is

összegyűjtötte, hasonló

módon, mint ahogy Bartók

Béla a magyar népzenét.” –

tudtam meg Tompos

Kátyától, aki természe-

tes énekekével elbűvölte a

közönséget, és minden-

kivel elhitette, hogy egy

tűzről pattant cigánylány

életünkben is nagyon fontos

a tolerancia, de igazából

nem ez volt a fő cél. Sosem

volt misszió jellege, csak

annak örültünk, hogy

megmutathatjuk ennek a

kultúrának egy szeletét és,

hogy esetleg majd mások is

megszerezik általunk, telje-

sen függetlenül attól, hogy

jelenleg Magyarországon

milyen etnikai ellentétek

vannak.”

A kérdésre, miszerint

miért nincs több ilyen

előadás ma Magyarorszá-

gon, Balogh Rodrigó fejtette

ki véleményét. „Van ma

Magyarországon öt cigány

nemzetiségi színházi társulás,

és elővenni egy ilyen

darabot kockázatos. Te is

nagyon jól tudod, hogy

innentől kezdve egy társulat

milyen célokat tűzhet ki

magának. Megcélzhatja a

kötelező irodalmat, mert

akkor van egy bejáratott

közönsége, vagy megcéloz-

hatja az idősebb generációt,

akik a könnyed operetteket

kedvelik, és ezt sorolhatnám

tovább. A jelenleg működő

cigány színházi társulások

most nem nyúlnak ehhez

a témahoz, mert veszélyes

időszakban élünk.”

Az előadás az elmúlt öt

évből, már sok helyszínen

megfordult: egy árvaház-

ban, gimnáziumokban,

több vidéki városban,

faluban. „Elvittük egy

roma faluba is, ahol csak

cigányok nézték meg. Nem

mondom, hogy nem feltünk

attól, hogy hogyan fogadják

majd a darabot, azonban

az előadás után, majdnem

az ölkbe vettek minket,

annyira szerették. Ott, akkor

egy nagyon szabad nézőtér

volt, így amikor elkezdtünk

muzsikálni akkor ők is

jöttek velünk, ott táncoltak

a színpad előtt.” – mesélte

Szőcs Artur.

„Ez az előadás egy szeren-

csés találkozás cigányok

és nem cigányok között.

És ez nagyon fontos,

mert nagy szüksége van

ennek a társadalomnak

arra, hogy pozitív dolgok

történjenek cigányok és

nem cigányok között, hogy

együtt, közösen beszél-

jünk valamiről, egy olyan

témáról, ami mindenkihez

szól.” – Balogh Rodrigó

ezzel a mondattal zárta le

beszélgetéstünket.

Havonta egyszer egy kicsi

színházeremben, négy

színész, egy mesével életre

kelti azt a dolgot, amiről

fontos és kell beszélünk.

Nekünk csak annyi dolgunk

van, hogy elmenjünk és

megnézzük az előadást.

MÁDAI ADRIENN

tam a számonra eddig ismeretlen cigány flórklor muzsikát. Majd a zene hirtelen abbamaradt és a narrátor, Balogh Rodrigó belefogott a mesébe. A cigány fia, akit Szőcs Artur alakított, egy napon addigi Istenfől életét sutba dobta, lement a szemközti bisztróba és elitta, elmulatta az apja összes vagyonát. Erre a bősz atya kitagadta, és a fiú elindult szerencsét próbálni a nagyvilágba. A történet bár egyszerű, mégis csillogó szemmel ültünk a székeken, mint a gyerekek, akik az óvó néni meséjét hallgatják.

A közel egyórás előadás végeztével beszélgetésre invitáltam a színészeket. Balogh Rodrigó 2004-ben kezdtett el foglalkozni a cigánykultúrával, és azon belül is a cigány flórklor világ volt az, ami nagyon erőteljesen megragadta. Elmesélte, hogy látta kockáról kockára az egész darabot a színpadon, ekkor fölkérte három kollégáját, akikkel azóta is együtt viszik színré ezt a cigánymesét. „Valójába nem csináltunk semmi másat,

KIÁLLÍTÁS

Halálom után felbontandó

Kerstin Gier 1966-ban született, pedagógiát tanult. 1995 óta ír női regényeket. Első művét, a Férfiak és katasztrófák címűt megfilmesítették. Ma ő Németország legsikeresebb női regényírójának számít. Kerstin Gier könyvét „női regénynek” titulálják, pedig olyan témákat vet fel, ami a férfiakat is ugyanúgy érintheti, mint a gyengébbik nemet. Az ironikus humorral tűzdelt kötet napjainkban játszódik, és olyan kérdéseket boncolgat, mint a család, a barátság, a házasság és a hűség. „Vegyünk bátran kezünkbe a sorsunkat! Vállaljuk fel az életünket és ne mások elvárásainak akarunk megfelelni...” üzeni olvasónak az író. A könyv főhőse egy harmincs éveiben járó nő, aki úgy érzi élete teljesen menthetetlen. Azt hiszi, hogy nyomorúság helyzetéből nincs kiút, közben nem is sejt, hogy hány ember cserélné vele szívesen. Nem lát maga előtt semmilyen célt, ráadásul

váratlanul elveszti az egyetlen biztos pontot is az életéből, az állását. Muszáj elviselnie anyja cinikus megjegyzéseit, hogy miért az ő lánya marad vénlynél, miért nem hallgat a jó szóra. Egy családi, vasárnapi ebéd után úgy dönt, hogy véget vet reménytelen életének, de mielőtt ezt megtesszi, rokonainak, barátainak levelet ír, és lerántja mindegyikük tetteiről a leplet, hogy valójában milyen képmutató életet élnek. A hajszálponosan megtervezett, kitervelt öngyilkosság egy váratlan esemény miatt meghiúsul. Ekkor elszabadul a pokol, hiszen az összes levél, amit megírt, már a postaládákban pihen a címzetteknél. A helyzet teljesen új szituációt teremt számára: ekkor válik igazán felnőtté. Ez a véletlen új, izgalmas fordulatot hoz az életébe. Kiderül, hogy kik az igaz barátok, és szülei is rajönnek, hogy mennyire fontos számukra a lányuk élete.

TÓTH RITA

SZÍNHÁZ

A soha vissza nem térő

Pintér Béla és társulata már több mint tíz éve borzolja a klasszikus színházban nevelkedett publikum idegeit. Legújabb művük sem kivétel: a Szkénében előadásra került színdarab formai megoldásainak némelyike olyannyira eltér a megszokottól, hogy egyszersmind a komikum forrásává is válik. A történet nincs túlgondolva, tulajdonképpen egy tanmese a rendszerváltás béklyóját máig magán hordó magyar társadalomról és iparról. Ilyen szempontból tökéletes

helyszínül szolgál a darabnak a Műegyetem, mivel egy, a hazai kft.-k keserédes sajátosságait magán hordó energetikai vállalkozásról szól. A lendületes felvezetésben átfűt szővegű mozgalmi dalokba csomagolva ismerhetjük meg az alapszituációt: egy amerikai vállalat magyar megbízottak útján szeretne arab földön tevékenykedni.

FALTAY LÁSZLÓ

Nem is csoda, ha hatalmas kavarodás támad a bábeli zúrzavarban, és a végére természetesen egyik szereplő sem marad az, aki megismertük. A hatalmas profit lehetőségtől megszédtült dolgozók semmiből nem csinálnak lelkismereti kérdést, ha úgy érzik, hogy végre bekerülhetnek a filmekből ismert elfoglalt üzletemberek körébe. Tulajdonképpen sem az indiai öltözettel pompázó libsi amerikaiakkal, sem a konzervatív fatalisztániakkal nem találják a közös hangot. Szép lassan két szék között az asztal alatt találják magukat. A viszonylag dinamikus itthoni cselekmények után azonban lelassulnak az események, és ha az e helyett keletkezett úrt a rendező a drámai feszültséggel kívánta helyettesíteni, túl nagy fába vágta a fejszéjét. Kartonpapír díszletek között azonban a félsiker is siker.

FALTAY LÁSZLÓ

PROGRAMOK

Szkéné Színház programja

Március 23. és 24., 19 óra
Kompánia Színházi Társulat: Rómeó és Júlia

Március 25. és 26., 19 óra
Picaro-Szkéné produkción: A tizennégy karátos autó

Március 27., 19 óra
Honvéd Színház: Bozgorok

Március 28., 19 óra
Honvéd Színház: Szíkölök Ez a cím biztos?

Március 29., 20 óra
Kiss Erzsi Panchan – koncertszínház

Március 30. és 31.
Tünet Együttes: Katasztrófa maraton
19 és 20 óra

Április 1. és 2., 19 óra
Picaro-Szkéné produkción: Csontbrigád

Április 3. és 4., 19 óra
Scallabouche Társulat: Victims of Duty

Április 5. és 6., 20 óra
Tünet Együttes: Priznic

R klub programja

Március 24., 19 óra
Alkalmi Kapcsolatok Társulása: ANNO... így él(t)ünk mi – sanzon és orfeumdalok

Március 27. és április 3., 20 óra
Föld Színház: Világ Bölcse

Március 31., 20 óra
Majdnem Társulat: Tényleg szeretsz?

FILM

Dr. Péceli Gábor (rektor, egyetemi tanár) ajánlja

Egyszer

Általában a gyerekek biztatására megyek el moziba, így néztük meg a feleségemmel az Egyszer című filmet is, ami nekem borzasztóan tetszett. Zenés-romantikus történetről van szó, a két főszereplő arra mutat rá, hogy a rengeteg nyomorúság ellenére sok szépség is van az életben, ami nem vehető észre, ha nem lassítunk, nem állunk meg néha. Lehet, hogy a minden nap nagy része takarítás vagy utcai zenélés, amit nem feltétlenül tekintünk elegáns tevékenységnak, de eközben is lehet küzdeni, hogy az értékes dolgok is előkerüljenek. Én is azok közé tartozom, akitet el-elsodornak a különböző, munkával kapcsolatos ügyek, amelyek persze bizonyos értékrend szerint fontosak, de mégis sokkal fontosabbak az emberi kapcsolatok. A romantikus szál a mai világban szokatlanul végződik, de talán iránymutató is lehet, hogy a már megkezdett kapcsolatokat, házasságot, családot nem dobhatjuk csak úgy félre. A film a zenének, a színészeti játéknak és a történetnek olyan harmoniáját adja, ami elgondolkoztatja az embert, hogy miért rohan úgy, miért nem becsüli meg azt, amije van.

Szabó Tímea (IV. éves építészmnörök hallgató) ajánlja

Amélie csodálatos élete

Miota egyetemre járok, elégére ritkán jutok el moziba. Ha meg is nézek egy-egy filmet, akkor is inkább otthon teszem, mert nincs sok szabadidóm. A bárgyú amerikai vígjátékokat kifejezetten nem szeretem, a normális, jobb filmeket szoktam megnézni, de mostanában nagyon kevés ilyet láttam. Az egyik kedvencem, az Amélie csodálatos élete is a régebbi alkotások közé tartozik, talán már sokan látták. Az ilyen filmeket kedvelem, aminek valami mondanivalója is van. Az, hogy kinek mit mond, persze minden szubjektív, én például egy kicsit szeretnék magamat látni a főszereplőben. Jó lenne úgy látni a világot, ahogyan ő, mert a mai valóság nagyon eltávolodott ettől a pozitív szemléletről. A mű egész hangulata, képi világa nagyon erős, amitől egyedi lesz, illetve Audrey Tautou játéka is sokat hozzátesz ahhoz, hogy maradandó élmény legyen mindenki számára.

REJTVÉNY

A Tavaszi Fesztivál egyik kiállítása	Az USA lakói	Piszkoold a sav	Fönév	Az egyik vezér	Izraeli kegyhely	Sulfur	Rohamrendőr	Férfimegszólítása	Kolumbia autójele	Kórház	Hegedűmárka	Aroma Zorro	▼	Belebukik
Megfejtés 1. rész	►	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	Air route Guano ...	►	▼
Paradicsom	►											Nagy-szülő Liter	►	▼
Emelet röv.	►			Kettős Arhivál	▼							Hatalmas Marilyn ...	▼	
Számítógépmemória	►				Meseíró páros	►						Cselekedet Francia élet!	►	
Idegen Irén!	►				Vízi nővény							... tarda (túzok) Névből férjezett	▼	
Katód	►	Akádály Sportmárka	►			Celsius	►					Annó Oriens	►	
Megfejtés 2. rész	►	▼										Véd Cinikus	►	
Integrált irányítási rendszer röv.	►			Rohan Magad				Omnis Puskát elsüt				Szülő becélzve Római 55	►	▼
Színhúzó kutya-fajta	►				... lánya Orwell könyv									
Kórházi helyiségek	►					Az a valaki	►		Hango-san ordit					

		8			5	
			2		8	
9	1	7		5		8
6				1		5
5				4		3
3				2		8
7			3	7	1	
4	5	1		2	7	2

A helyes megfejtést beküldők közül kisorsolunk egy két személy részére szóló belépőjegyet a Szkéné Színházba. Két szerencsés válaszadónk pedig 3000 Ft-os ajándékutalványt nyer, amelyet a Teaerdő Teaházban használhat fel. A megfejtéseket a keresztrejtveny@muhely.com e-mail címre várjuk március 30-ig. Előző feladványunk nyertesei: Pethe Miklós, Szabó László és Tamás Judit

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózák, verseket és egyéb irodalmi műveket közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muheley.com e-mail címre, Gondolat jellegével. A megjelent írások szerzői között május végén értékes könyvnyereményeket sorsolunk ki.

Beszédkényszer

Szemben, csöndben. Lehetetlen, szólni kell. Kikívánkozik, mert adva levő, muszáj a hallgatást együtt nem tűrni!

Mégis miről?

Oh, a minden mentő:

- Szép időnk van!

A kínosság gyötrő görceste másrás megszűntetve. Nem úgy a hajba süvítő légáramlat, mely az előbbi fuvallatot cseppenő nedvességre váltja. Annál jobb: esemény van, új fejezet, fesztelemségre alkalom.

- Beborult.

A téma adott, a hatás sem marad el:

- Utálom az esőt! Zord és vizes.

- Pedig a tikkadt fák zúgják: víz, ess! Kell az, kedves. Szürkéségen az erő!

- Á, ez már sötét! Utálom a sötétet.

- Ugyan! Fénytelenségen a nyugalom – pihen, aki ráér.

- Utálok ráerni a hidegen. Kéz a zsebben, zimankó. Kinek kell?

- Akkor költözünk madár módra: másik földteke nyarán örök napfényben lazíthatunk fejreállva...

- Utálom a vándorlást!

- Nem bírom e háborgást! Szalutálok, odébbállók, lelkebb párta csak találok!

NEVERY DOROTTYA

Kandúrok és kis cicák

*Ha kitekint az éjszakába
Gondol-e arra nagysád,
Miért nyávognak oly veszettül
A háztetőn a macskák?*

*Kegyednek nem tetszik a nóta?
Pedig hát megbocsássa,
Minden zenénél szébb a kandúr
Lázas, vad nyávogása.*

*A kis cicának, látja, tetszik,
Lassan már hajt a szóra...
Ó, nagyszerű szerelmi himnusz
O, macska-pásztoróra!*

Heltai Jenő: Macskák (részlet)

vizsgaidőszak, úgy találjuk szembe magunkat pár kölyök cicával, mint gyümölcseivel a hirtelen jött tavasznak. S milyen nagy szolgálatunkra vannak ezek az állatkák, hiszen mennyire egyszerű odamenni megsimogatni egyet, főleg ha mellette már ott guggol egy másik. Így kezdődik újra a játék, a cica próbára teszi a kandúrt, majd kéz a kézben mennek tova. Köszönöt nektek ezért, egyetemi macskák!

MÁDAI ADRIENN

Új holnap

RAJNAI TAMÁS

Egész éjjel hallgatom, hogy sír a szél és fenn a hegy szirtjén több száz fekete lélek. Haláltáncuk nézve félek önmagammal szemben állni, hallani szavukat, szállni a büszke lét fekete egén, melyet elemészt a becsvágyn merész és határozottan csenevész fattya. Mely az élet alja volt egykor, de mára már, nem maradt itt több madár, mely ártatlannul szabadon élne. Szeretet már nincs, elvégé letörte szárnyát a szitkok árja, s gyűlölegettől megkötöze várja, hogy a halál hírvívői megtanítsák őt repülni, a szárnyak nélküli világban. Nyakig úszva hazugságban, csak a szél igaz hangját hallva, ébredjek egy új holnapra, ahol a ma csak balga múltként jelenjen meg, mélabüként.

Hosszú éjszaka

KOVÁCS JÁNOS

Az utcán fekszik egy férfi: Barna haja, szeme lehunyva. Már nem lélegzik. Hosszú volt az éjszaka.

Útnak indulott ó az este. Nem sejtette, hogy ez lesz a vége. Ment, nem nézett hátra, Ő is a csodát várta.

Egy buliba indulott, egyedül. Valakitől ő is menekült. És azt remélte, azt kívánta, Hogyan rátaláljon egy új társra.

Sétált az utcán. Ideje, mint a tenger. És csak nézte az embereket. A sarkon egy kocsmába botlott, Gondolta – egy sörre beugrom.

Feje mellett szállt el egy kés, De neki sem használt az intés Valakibe beleszállt a penge: Vére friss hánýással keveredve.

A sörét nyugodtan megitta. Mögötte dült az ökölharc. Megitta és távozott. Valaki hangsosan káromkodott.

Kiment és tovább indulott, És már neki sincs visszaút. Egy fickó drogot árult: Két kicsaj fűtől kabult.

Odaért a bulira, A megsokott kép fogadta: Folylek a pia és a hánýás, Szívjak a fűvet és a kátrányt.

Az utcán fekszik egy férfi: Kezében egy szál rózsa. Mosollyal a lány, ott a padon Csak várta, várta a srácot.

Vagy ezer wattón bömböl a zene, Szoval ismerkedni nem lehet. De nem is működne, Csak a test számít: bejön, vagy nem?

Nézdz, hogy milyen kicsi a melle. És nagy a feneke, Jól látható a vibráló fényben, Itt és most nem számít semmi sem.

Megfordul és kimegy az ajtón. Ő már nem ide való. Nem messze leül egy padra, És megtörténik a csoda.

Arra megy egy lány. Meglátja a srácot. Vonzza hozzá valami. Leülhetek? – kérdei.

Szó ami szó, vannak csodák: Ámor nyila most talált. Leült a lány és a végén Hazakísérte, nehogy baja essék.

Elcsattant egy csók is, Megbeszéltek egy randit. Ugyanoda arra a padra, Elindult a srác is haza.

Észrevett a járdán egy rózsát. Lehajolt, arcán mosoly. Fölvette, de ekkor Egy kést vágta a szívébe.

Egy kéz a tárcáért kutatott, Kivette és elgyalogolt. Ő már ezt fel sem fogta: Meghalt az arcán egy mosollyal.

KÉPRIPORT

Így fotóztok ti...

II. Rész

Hörömpöli Alex, Kiss Imre és Szabó Lázár felvételei

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA

Mahler mű a Műpában

Az 1986-ban alapított Gustav Mahler Ifjúsági Zenekar több mint egyszerű ifjúsági zenekar: elsőként teremtette meg a lehetőséget annak, hogy a nyugati és a szocialista országok fiataljai együtt zenélhessenek. 2009. április 18-án Mahler III. (d-moll) szimfonikájával érkezik a Műpába az elsősorban a 20. századi, a kortárs alkotások, valamint a késő romantikus művek tolmácsolója, Ingo Metzmacher vezényletevel. Zarathustra szavait a neves brit énekesnő, Jane Irwin tolmácsolja.

Szimfonikus est a pekingiekkel

A Pekingi Szimfonikus Zenekar Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei mellett két különleges versenyművet szólaltat meg április 26-án. Arutjunjan legendás nehézségű Trombitaversenyének szólistája a napjainkban a világ legjobbjaként számon tartott Boldoczki Gábor lesz. Guo Wenjing ütőhangszerekre írt Versenyművét a sokszoros versenygyőztes Li Biao játszsa. Az est dirigense a Pekingi Szimfonikusok első karmesteri tisztét betöltő Tan Lihua, Kína zenei életének egyik legaktívabb szereplője lesz.

1. Jelenleg melyik zenekar vezető karmestere és művészeti tanácsadója Ingo Metzmacher?

- a) Német Szimfonikus Zenekar
- b) Frankfurti Rádió Szimfonikus Zenekara
- c) Berlini Filharmonikus Zenekar

2. Boldoczki Gábor 2008-ban a német Phono Akademie díját nyerte el. Az év hangszeres művésze kategóriában. Mi ennek a rangos díjnak a neve?

- a) Gramophone
- b) Echo
- c) MIDEM

3. Az afrikai zene egyik legkeresettebb előadójá kiváló sportoló volt valamikor, nemzetközi versenyeken is indul portugál színeken. Milyen sportában?

- a) Maratoni futás
- b) Gátfutás
- c) Sikfutás

A megfejtésekkel a keresztrejteny@muhely.com címre várjuk március 30-ig. A helyes megfejtők között a Művészetei Palotája jóvoltából 2-2 belépőjegyet sorsolunk ki.

Bonga Angolából

Melankolia és forradalmi hevíplet jellemzette a „született” Barceló de Carvalho 1972-ben megjelent első albumát, az Angola 72-t. A szülőháza függetlenségéért harcoló emigráns Rotterdamban – már Bongaként – lett ismert muzsikus. Majd Angola megszűnt portugál gyarmat lenni, és Bonga szabadon vältogathatta lakhelyét. Lemezein békésen megférnek egymás mellett a fájdalmasan lírai hazai dallamok és a tüzes szambák. Ez a pezsdítő sokszínűség ragadja majd magával az április 30-i koncerten is a Műpa közönségét.